

ZLOČIN U MARINOM SELU

IZVJEŠTAJI S PONOVLJENOG SUĐENJA

30. rujna 2010. godine – početak glavne rasprave, čitanje optužnice, izjašnjavanje optuženika o krivici, odluka o dokaznim prijedlozima

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković, OSCE Zagreb, supruga opt. Davora Šimića, novinari tiskanih medija

Prvi postupak:

Optužnicom ŽDO iz Požege, br. K-DO-14/07, od 12. kolovoza 2008. godine, izmijenjenom 18. veljače 2009. godine, optuženi su Damir Kufner, Davor Šimić, Pavao Vancaš, Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić, da su počinili kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120/1 OKZ RH.

Presudom Županijskog suda u Požegi, br. K-11/08, od 13. ožujka 2009. godine, svi optuženici su proglašeni krivima i osuđeni na kazne zavora u trajanju: Damir Kufner 4 godine i 6 mjeseci, Davor Šimić 1 godinu, Pavao Vancaš 3 godine, Tomica Poletto 16 godina, Željko Tutić 12 godina i Antun Ivezić 10 godina.

Vrhovni sud Republike Hrvatske Rješenjem br. I Kž 585/09, od 23. ožujka 2010. godine ukinuo je citiranu presudu i predmet vratio na ponovno suđenje. Presuda je ukinuta zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 367/2 ZKP (utemeljenje presude na nezakonitom dokazu – iskazi preživjelih žrtava dani istražiteljima MKSJ) i iz čl. 367/1 t. 11. ZKP (prvostupanjski sud nije naveo razloge zašto dokaze – iskaze oštećenika dane pred MKSJ smatra zakonitim). Citiranim Rješenjem prvostupanjskom sudu je naloženo da u ponovljenom postupku otkloni bitnu povredu odredaba kaznenog postupka tako da iz spisa izdvoji nezakonite dokaze: iskaze Milke Bunčić, Jove Krajnovića i Mije Krajnovića dane pred istražiteljima MKSJ; dio iskaza svjedoka Nikole Ivkanca – prepričavanje razgovora sa osumnjičenim osobama za kazneno djelo. U ponovljenom postupku ponovo će se izvesti svi dokazi. Posebno treba obratiti pozornost na utvrđenja u pogledu kaznene odgovornosti za nepoduzimanje radnji da se spriječi podređene u počinjenju kaznenog djela ratnog zločina. Utvrdit će se postupanje svakog od optuženika; pravilno primijeniti odredbu čl. 110/1. Zakona o sudovima za mladež.

PONOVLJENI POSTUPAK

Predsjednik vijeća za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku, nakon što je utvrdio tko je od stranaka i sudionika postupka pristupio na glavnu raspravu, otvorio je glavnu raspravu, objavio sastav vijeća, predmet raspravljanja i istovjetnost optuženika.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka pročitao je optužnicu ŽDO iz Osijeka br. K-DO-48/10 od 28. lipnja 2010. godine. Svi optuženici su razumjeli optužnicu. Predsjednik vijeća poučio je optuženike da se mogu očitovati o svim činjenicama i dokazima koji ih terete i iznijeti sve činjenice i dokaze koji im idu u korist, te da nisu dužni iznositi obranu i odgovarati na pitanja.

Svi optuženici su se izjasnili da se ne smatraju krivima.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka predložio je da se tijekom dokaznog postupka neposredno ispituju svjedoci:

- preživjele žrtve: Milka Bunčić, Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković;

- oštećenici: Mlada Popović, Mara Krajnović, Koviljka Gojković, Mira Krajnović, Nada Žestić, Mira Sekulić, Milan Štrbac;
- svjedoci: Nikola Ivkanec, Jordan Atanasovski, Zlatko Adžijević, Vlado Winkler, Slavko Gamauf, Albert Jirasek, Dražen Macura, Goran Paulić, Damir Miholčinec, Damir Jirasek, Josip Tutić, Boris Pleša, Zdenko Laučan, Gojko Brzica, Marko Lujić Josip Komljenović i Snježana Tutić.

Predložio je da se pročitaju iskazi ostalih svjedoka koji su ispitani tijekom kaznenog postupka provedenog pred Županijskim sudom u Požegi. Od punomoćnika oštećenog Mije Krajnovića je čuo da je oštećenik u međuvremenu umro, stoga se obvezao provjeriti tu informaciju i u sudski spis dostaviti dokument o tome. Predložio je da se čitaju isprave i dokumenti koji su priloženi u sudskom spisu.

Branitelji svih optuženika suglasni su s neposrednim ispitivanjem predloženih preživjelih žrtava, oštećenika i svjedoka, dok se protive čitanju iskaza koje su dali ostali svjedoci.

Braniteljica opt. Damira Kufnera predložila je da se kao svjedoci saslušaju Božidar Lujanac i Željko Špelić.

Branitelj opt. Davora Šimića predložio je da se kao svjedok saslušava Zdravko Heged.

Branitelj opt. Tomice Poletta predložio je da se provede psihijatrijsko vještačenje njegova branjenika na okolnost ubrojivosti u vrijeme počinjenja kaznenog djela.

Braniteljica opt. Željka Tutića protivila se čitanju isprava i dokumenata priloženih u sudski spis. Predložila je da se iz spisa izdvoje kao nezakoniti dokazi iskazi preživjelih žrtava, koje su one dale hrvatskim pravosudnim tijelima u istrazi i tijekom glavne rasprave održane pred Županijskim sudom u Požegi, jer su ti iskazi proizlazili iz iskaza koje su žrtve dale haškim istražiteljima.

Branitelj opt. Antuna Ivezića pridružio se dokaznom prijedlogu braniteljice opt. Željka Tutića o izdvajanju iz spisa iskaza preživjelih žrtava.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka protivio se prijedlogu za psihijatrijskim vještačenjem opt. Tomice Poletta, jer u spisu za sada ne postoji dokumentacija koja bi upućivala na zaključak da je optuženik u vrijeme počinjenja djela bio pod liječničkim tretmanom, a ako je liječenje i ostvareno nakon 1991. godine ono može biti posljedica počinjenja kaznenih djela. Protivio se izdvajanju iz spisa iskaza žrtava koje su dali pred hrvatskim pravosudnim tijelima, jer u postupku pred Županijskim sudom u Požegi branitelji nisu prigovarali da su pitanja postavljana preživjelim žrtvama sugestivna ili kaptopozna.

Vijeće je Rješenjem usvojilo dokazne prijedloge Zamjenika ŽDO i branitelja za ispitivanjem predloženih svjedoka. Odbilo je prijedlog za psihijatrijskim vještačenjem opt. Tomice Poletta. Odbijen je prijedlog da se iz spisa izdvoje iskazi preživjelih žrtava. O čitanju iskaza ostalih svjedoka odlučit će se naknadno.

Sljedeća ročišta za glavnu raspravu određena su za dane:

3. i 4. studenoga 2010. godine s početkom u 9,00 sati

16, 17. i 18. studenoga 2010. godine s početkom u 9,00 sati

30. studenoga, 1. i 2. prosinca 2010. godine s početkom u 9.00 sati

14, 15. i 16. prosinca 2010. godine s početkom u 9.00 sati.

3. studenog 2010. godine – odgoda ročišta za glavnu raspravu

Zbog spriječenosti odvjetnice Jadranke Sloković, glavna rasprava je unaprijed odgođena.

4. studenoga 2010. godine – odgoda ročišta za glavnu raspravu

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković, OSCE Zagreb

Na početku Predsjednik Vijeća za ratne zločine je utvrdio da su na današnje ročište za glavnu raspravu pristupili pozvani optuženici, te branitelji opt. Damira Kufnera, opt. Davora Šimića, opt. Pavla Vancaša, opt. Tomice Poleta i opt. Antuna Ivezića. Braniteljica opt. Željka Tutića nije došla na raspravu već je poslala kao zamjenu odvjetničkog vježbenika s položenim pravosudnim ispitom.

Na današnje ročište za glavnu raspravu došli su svjedoci Slavko Gamauf, Albert Jirasek, Dražen Macura, Goran Paurić, Damir Mihočinec i Zdravko Heged.

Vijeće za ratne zločine utvrdilo je da nisu ostvarene zakonske pretpostavke za održavanje današnjeg ročišta za glavnu raspravu, jer opt. Željka Tutića na današnjem ročištu ne zastupa ovlašteni branitelj.¹

*Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u osijeku donijelo je Rješenje kojim se današnja glavna rasprava odgađa na teret braniteljice opt. Željka Tutića, odvjetnice Gordane Grubiša.
Novo ročište za glavnu raspravu je zakazano za dan 16. studenoga 2010. godine u 10.00 sati.*

16. studenoga 2010. godine – dokazni postupak

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Biljana Alavanja i Đuro Ivković, OSCE Zagreb

Svjedok Nikola Ivkanec, ostao je kod iskaza danog u istrazi (20. ožujka 2008. godine) i na glavnoj raspravi (20. siječnja 2009. godine).

Na današnjoj glavnoj raspravi je rekao da je 1991. godine poslan iz Policijske uprave Bjelovarsko bilogorske iz Bjelovara u Daruvar. U Daruvaru je radio kao koordinator obrane grada Daruvara. Svjedok je rekao da je „uvezivao vojne, policijske i civilne strukture radi efikasnije obrane“ Daruvara, koji je bio u okruženju s tri strane. Situacija u gradu je bila teška, grad je bio granatiran, bilo je ljudskih žrtava. U studenome 1991. godine pripremala se akcija „Otkos 10“, koja je provedena u studenome i prosincu 1991. godine i kojom je oslobođena Zapadna Slavonija.

U selima između Daruvara i Pakraca, gdje su živjeli Srbi, ostalo je malo ljudi. Policija je imala dojave o upadima u ta sela, odvođenju ljudi koji se ne vraćaju nazad. Dana 18. studenoga 1991. godine kod svjedoka je došla Mira Krajnović, rekla mu je da su nepoznate uniformirane osobe došle u Kip i odvele njezinog otca i brata. Na tu dojavu policija nije odmah reagirala, jer je uobičajena praksa da se sačeka neko vrijeme kako bi se vidjelo hoće li se osobe pojaviti. Iz vojne policije u Daruvaru dobili su

¹ Čl. 62. st. 5. ZKP (NN 62/03):

(5) Za branitelja se može uzeti samo odvjetnik, a odvjetnika može zamijeniti odvjetnički vježbenik s položenim pravosudnim ispitom u postupku za djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora do pet godina. Pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske branitelj može biti samo odvjetnik, a kad Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje u vijeću od sedam sudaca, branitelj može biti samo odvjetnik koji nakon položenoga pravosudnog ispita ima praksu od najmanje pet godina u pravosudnim tijelima ili odvjetničkoj pisarnici.

dojavu o Damiru Jiraseku „Ćiri“ i njegovoj grupi u Badljevini. Dobili su dojavu da grupa „Merčepovaca“ iz Badljevini odvodi ljude iz okolnih sela.

U studenome 1991. godine u Policijsku postaju Daruvar priveden je Damir Jirasek „Ćiro“. Bio je u vojničkoj odori, naoružan. Nakon što je utvrđen njegov identitet, nakon što je svjedok vidio propusnicu vojne policije, Damiru Jiraseku „Ćiri“ je vraćeno oružje. Civilna policija nije imala ingerencije nad pripadnicima vojne policije. Nakon toga svjedok i Damir Jirasek „Ćiro“ razgovarali su kao kolege. Svjedok je od „Ćire“ čuo o organizaciji i ustroju formiranog voda vojne policije u Marinom Selu. Napisao je izjavu. Nakon razgovora sa svjedokom „Ćiro“ je razgovarao sa radnicima „SZUP-a“.²

Svjedok je prvu informaciju o događajima i odvođenju ljudi iz mjesta Kip i okolnih mjesta dobio od djelatnika vojne policije. Nakon toga i nakon što je informaciju dobio i od „Ćire“ i Mire Krajnović u Marino Selo je uputio policijsku ekipu. Ekipu je vodio policajac Željko Ament. Iz Marinog Sela policija je dovela Branka Stankovića, Jovu Krajnović i Miju Krajnović. Sa tim osobama obavljen je obavijesni razgovor u PP Daruvar. Tijekom kriminalističke obrade Branko Stanković, Jovo Krajnović i Mijo Krajnović su se žalili na postupanje prema njima dok su bili zatočeni u Marinom Selu. Žalili su se da je nad njima bila vršena tortura. Iako nisu imali vidljive povrede žalili su se na unutarnje povrede, stoga su bili upućeni liječniku na pregled. Navedene tri osobe tijekom kriminalističke obrade su rekle da su dobili oružje od bivše JNA, da su zadržali oružje kako bi se obranili od ustaša. Policija ih je odvela u Policijsku upravu u Bjelovar, gdje je protiv njih podnesena prijava zbog oružane pobune.

Policija po tom predmetu nije radila daljnju kriminalistiku obradu do 1992. godine, kada je Helsinška federacija objavila podatke o Marinom Selu. Svjedok je bio ponovo upućen u Daruvar, gdje je trebao istražiti što se dogodilo. Sačinio je prijedlog operativno kriminalističkih mjera, kriminalističku prosudbu. Na košuljici spisa koji je sačinio pisalo je „Ćiro i dr, ratni zločin“. U jednom trenutku mu je rečeno da obustavi rad na tom predmetu, da vojna policija ima svoju kriminalističku službu koja će na tome raditi.

Na iskaz svjedok braniteljica opt. Damira Kufnera stavila je primjedbu, rekavši da je svjedok iskazivao o onome što je kao policajac saznao u razgovoru sa Damirom Jirasekom „Ćirom“, Brankom Stankovićem, Jovom Krajnovićem i Mijom Krajnovićem. Taj dio njegova iskaza Sud ne može koristiti kao dokaz jer se radi o nezakonitom dokazu.

Svjedok Damir Jirasek „Ćiro“, ostao je kod iskaza danog 9. svibnja 2008. godine i 17. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je u vojnu policiju pristupio nakon što su mu prijatelji rekli da Damir Kufner organizira vojnu policiju u Pakracu. U listopadu 1991. godine otišao je u Marino Selo, gdje je zatekao nekoliko osoba. Nije bilo zapovjednika, nitko ih nije organizirao, čekali su dolazak još ljudi za formiranje voda vojne policije. Dobio je bijeli opasač, potvrdu da pripada vojnoj policiji. Opasač i potvrdu dobio je od Damira Kufnera.

Živko Kosijer, koji je bio u Marinom Selu, rekao je svjedoku da ide u Badljevinu na punkt, da će biti zapovjednik toga punkta. Dobio je uputu kako se kao vojni policajac mora ponašati. Ne sjeća se od koga je te upute u Marinom Selu dobio.

Nakon što su dobili informaciju da mještani sela Kip imaju oružje s punkta u Badljevini nekoliko puta su odlazili u Kip. Kada su prvi put došli u Kip našli su tri osobe, dva muškarca i jednog dječaka, kopali su rovove. Osobe su bile naoružane. Odrasle muškarce su odveli u Marino Selo, a dječaka su poslali njegovoj kući. U Marinom Selu je dvojicu muškaraca predao Živku Kosijeru. Još

² „SZUP“ – Služba za zaštitu ustavnog poretka

dva puta je išao u Kip na intervenciju. Kada je zadnji put išao u Kip sa njim je bio i Damir Kufner. Tada su u Marino Selo priveli dvije osobe. Na tu intervenciju su otišli s nekoliko auta. Prilikom intervencije imali su popis kuća u koje treba ići, gdje treba tražiti oružje. Od Živka Kosijera je dobio ceduljice s imenima osoba kod kojih treba ići. Svjedok ne zna tko je davao Živku Kosijeru te podatke.

Zvali su ga u vojnu policiju u Daruvar na razgovor. U Daruvar je išao sa Vlatkom Adžijevićem. Rečeno im je da u parku sačekaju dolazak zapovjednika. No, nakon nekoliko minuta je vidio da ih opkoljuje policija. U policiji ga je ispitivao Nikola Ivkanec. Razgovarali su kratko, svjedok je rekao da su u Kipu uhitili neke ljude, da su ih odveli u Marino Selo. Nikola Ivkanec mu je rekao da napiše izvješće o tome, što je učinio sa drugim djelatnicima MUP-a. U policiji je zadržan 24 sata.

Nakon što je „rashićen“ otišao je u Poljanu potražiti Damira Kufnera, koga je smatrao svojim zapovjednikom, budući ga je on primio u vojnu policiju. Želio ga je pitati zašto je uhićen, u kakvom svojstvu se on nalazi. Damir Kufner mu je rekao da je uhićen „zbog toga što je uhićenja u Kipu radio na svoju ruku i to je istina, jer je prvo uhićenje obavio kada je pronašao one tri osobe koje kopaju rovove, a sva ostala uhićenja obavio je nakon što je od Živka Kosijera dobio upute u koje kuće u Kipu treba ići i kod kojih osoba treba tražiti oružje, te je nakon pronalaska oružja te osobe doveo u Marino Selo“³. Svjedok je rekao da su sve osobe koje je on uhitio u Kipu i doveo u Marino Selo bile muškog spola, da je kod svih pronađeno oružje.

Nakon razgovora sa opt. Damirom Kufnerom, početkom prosinca 1991. godine, svjedok je išao sa Davorom Šimićem i Gojkom Brzicom u vojnu policiju u Bjelovar utvrditi kakav im je status i tko je zapovjednik vojne policije u Marinom Selu. U vojnoj policiji u Bjelovaru rečeno im je da je opt. Davor Šimić zapovjednik voda vojne policije, koji mu je od tada potpisivao naloge za trebovanje goriva. Opt. Davor Šimić postao je zapovjednik voda vojne policije krajem studenoga ili početkom prosinca 1991. godine, nakon njihova povratka iz Bjelovara. Svjedok je gotovo cijelo vrijeme bio na punktu u Badljevini, rijetko je dolazio u Marino Selo.

Svjedok je rekao da se ne sjeća od koga je dobio informaciju da ga je opt. Damir Kufner prijavio za događaje u Marinom Selu. Pojasnio je da je u Daruvaru od vojnih policajaca, kada je dobio poruku da dođe na razgovor nakon čega ga je uhitila civilna policija, čuo da ga je opt. Damir Kufner prijavio da je «na svoju ruku išao u Kip».

Svjedoku je predložen iskaz svjedoka Nikole Ivkanca, koji je rekao da je svjedoku Jiraseku Ćiri nakon utvrđivanja identiteta vojnog policajca vraćeno oružje. Svjedok je rekao da to nije točno, da se smatao uhićenikom, jer ga je uhitio policajac za posebne namjene Ament, oduzeto mu je oružje, opasač, pertle. Stvari su mu vraćene drugi dan nakon što je «rashićen»⁴.

Svjedok Jordan Atanasoski, ostao je kod iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi.

Na današnjoj raspravi je rekao da je opt. Damir Kufner u jesen 1991. godine bio savjetnik za sigurnost pri Štabu TO i kao takav nije mogao davati operativne zapovijedi jedinicama, mogao je informirati. U kritično vrijeme nije postojao akt o ustroju vojne policije i njihovoj operativnoj nadležnosti. Zapovjednici na terenu su određivali i pisali pravila ponašanja pripadnika vojne policije. U listopadu i studenome 1991. godine zapovjednik Operativne zone Bjelovar bio je Miroslav Jeržečić. Savjetnici za informiranje u hijerarhijskoj organizaciji slali su izvješća zapovjedniku Operativne zone Bjelovar. Opt. Damir Kufner je svoja izvješća dostavljao svjedoku, a svjedok kao njegov nadređeni je izvješća slao Operativnoj zoni, Glavnom stožeru i policiji u Bjelovar.

Od opt. Damira Kufnera dobio je informaciju da se na terenu događaju nepravilnosti, da se zatvaraju civili. Zbog toga su svjedok, opt. Damir Kufner i dva djelatnika SZUP-a otišli u neki

³ Zapisnik s glavne rasprave na Županijskom sudu u Osijeku, Krz-48/10, od 16. studenoga 2010. godine, str. 5

⁴ Izraz iz zapisnika s glavne rasprave Županijskog suda u Osijeku, br. Krz-48/10, od 16. studenoga 2010. godine, str. 6

restoran, gdje su pokušali provjeriti informacije. Na terenu nisu utvrdili nikakve nepravilnosti. Razgovarali su sa vojnicima koje su zatekli na terenu, no, ti vojnici nisu govorili o problemima i nepravilnostima. Svjedok se ne sjeća imena mjesta gdje je taj restoran, oko restorana su bili ribnjaci, u restoranu je bila stacionirana neka postrojba. U Operativnoj zoni je bilo 200 postrojbi, stoga se ne može sjetiti o kojoj je postrojbi riječ. U restoranu su razovarali sa zapovjednikom te postrojbe, on im je podnio izvješće. Po povratku sa terena sačinio je izvješće. Isto su učinili i radnici SZUP-a.

Svjedok je rekao da je opt. Damir Kufner kao savjetnik za sigurnost mogao dobiti zadatka da provjeri pripadnike budućeg voda, odnosno jedinice koja se formira. S izvješćima koja mu je dostavljao opt. Damir Kufner svjedok je bio zadovoljan, kao i operativnim radom opt. Damira Kufnera.

Svjedok Zlatko Adžijević, ostao je kod iskaza danog u istazi 17. ožujka 2008. godine i na glavnoj raspravi 4. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi svjedok je rekao da je Lipik pao 12. listopada 1991. godine. Svjedok je bio ranjen, u Kutini je bio obrađen. Zapovjednik obrane Lipika bila je osoba nadimkom «Gadafi». U Kutini je vidio Gadafija, koji mu je rekao da osniva vod vojne policije, da će zapovjednik toga voda biti Gadafi. U Badljevinu na punkt vojne policije odvezao ga je Gadafi. Na punktu je bilo 6 vojnika. Gadafi je rekao da je zapovjednik toga punkta Damir Jirasek Ćiro.

Nakon par dana Damir Jirasek Ćiro je išao u Kip, gdje je kod mještana nađeno oružje. Svjedok i njegovi kolege s punkta iz Badljevine, te još neki vojnici iz ZNG, bilo ih je tridesetak, išli su u Kip. Imali su popis kuća koje je trebalo pretražiti. Nije mu poznato tko je Damiru Jiraseku Ćiru dao taj popis. Damir Jirasek je kao zapovjednik punkta u Badljevinu rekao svjedoku da on zapovijedi prima od Damira Kufnera. Zapovjednici voda vojne policije u Marinom Selu po saznanju svjedoka bili su Davor Šimić, Gojko Brzica i Boris Čatak. U pretrazi kuća u Kipu pronašli su dosta oružja, uhitili su neke mještane. Ćiro je oružje i uhićene osobe odvezao negdje, no, svjedoku nije poznato kamo ih je odvezao.

Nakon tih akcija u Kipu, na punkt u Badljevinu došla je policija iz Daruvara, tražili su Damira Jiraseka Ćiru, koji tada nije bio na punktu. Rekli su da sutradan dođe u Policijsku postaju u Daruvar. Svjedok je išao sa Ćirom u Daruvar u policiju. Nakon kraćeg vremena bili su uhićeni i ispitivani o događajima u Kipu. Svjedok je pušten sutradan, ne sjeća se je li Damir Jirasek Ćiro bio pušten sa njim ili je zadržan dulje od njega.

Nakon što je punkt u Badljevinu prestao postojati svjedok je premješten u Donjoj Obriježi u 76. bataljunu. To je bilo nakon oslobođenja Lipika (Lipik je oslobođen 6. prosinca 1991. godine).

U prosincu 1991. godine dolazio je na ribnjak u Marino Selo. Tu je zatekao neke civile, dvije žene, jedna je bila baka, druga je bila nešto mlađa žena. Bile su i dvije muške osobe, Nikola Ivanović iz Batinjana i Grujić, također iz Batinjana. Civili su se kretali po danu u okolini ribnjaka, noću su, svjedok misli, bili u sobama, ali ne zna jesu li bili zaključavani. Čuo je u to vrijeme o nekom bijegu ženske osobe, ali ga to nije zanimalo, o tome ne može ništa reći. Za vrijeme boravka u Marinom Selu nije vidio da bi netko maltretirao civile, koji su tamo boravili i slobodno se kretali. Civili su bili tamo stoga što su im kuće bile porušene, nisu imali kamo ići. Razgovarao je sa civilima, nitko mu se nije žalio.

Opt. Damir Kufner svjedoku nikad nije izdao niti jednu zapovijed, nije mu poznata funkcija opt. Damira Kufnera.

17. studenoga 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Josip Tutić, ostao je kod iskaza danog u istrazi 11. travnja 2008. godine i na glavnoj raspravi 12. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da nije u srodstvu s opt. Željkom Tutićem. U vod vojne policije došao je u prosincu 1991. godine iz Lipika. Tada je zapovjednik voda vojne policije bio opt. Davor Šimić. U prostorijama voda u Marinom Selu vrlo kratko se zadržao, vraćao se na ratište u Pakrac i Lipik.

Poznat mu je nadimak «Gadafi», to je bio suprug njegove punice, koji je došao iz Libije, bio je profesionalni vojnik. Gadafi je sudjelovao u obrani Lipika na svim ratištima. Gadafi je imao ideju osnovati interventni vod, ali u tome nije uspio, poginuo je 28. studenoga 1991. godine kod groblja u Lipiku. Gadafi je bio osoba visoka 182 cm, krupan, Arap, star 42 godine.

U studenome 1991. godine svjedok je vidio opt. Tomicu Poletta, opt. Željka Tutića i opt. Antuna Ivezića, za koga zna da mu je nadimak «Braja». U istom mjesecu vidio je i opt. Damira Kufnera u Obriježi, odjevenog u vojnu odoru. Opt. Željka Tutića svjedok je vidio i u rujnu, u studenom i prosincu, jedno vrijeme ga nije vidio. No, od tada je prošlo puno godina i vrlo mu se teško sjetiti točnog vremena kada je nekoga vidio. Opt. Antuna Ivezića svjedok je vidio u studenome 1991. godine na bojištu u Lipiku. Sjetio se da mu je opt. Željko Tutić rekao da ide na more ili negdje drugdje, no, ne može se sjetiti kada je to bilo.

Svjedok Boris Pleša, ostao je kod iskaza danog u istrazi 8. travnja 2008. godine i na glavnoj raspravi 6. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je 1. studenoga 1991. godine mobiliziran pozivom. U vrijeme početka rata u Pakracu nalazio se u Zagrebu. Po mobilizacijskom pozivu otišao je u Bjelovar, gdje je zadužio oružje i opremu. Prebačeni su u Policijsku postaju u Pakracu. Nakon 7 dana raspoređen je u Donju Obrijež, a nakon toga je poslan u Gaj kao dio voda vojne policije, gdje su kontrolirali ulaz i izlaz iz Gaja. Sa njim u kući u Gaju su bili Pavao Vančaš i Miroslav Čatak. U Gaju je bilo još vojnika čijih se imena ne sjeća. Ne sjeća se tko je bio zapovjednik postrojbe kojoj je svjedok pripadao. Predsjednik Vijeća predočio je svjedoku njegov iskaz od 8. travnja 2008. godine kada je rekao da misli da je zapovjednik cijelog voda bio opt. Damir Kufner, čuo je kada su to drugi rekli, a da je opt. Davor Šimić bio zapovjednik voda kada ga je svjedok sreo u motelu oko 15. siječnja 1992. godine. Svjedok je rekao da je to točno, da je tako izjavio.

Na punktu u Gaju nitko nije izdavao zapovijedi, sami su između sebe određivali dežurstva i raspored obavljanja vojničkih dužnosti. U to vrijeme susretao je opt. Damira Kufnera, ali mu optuženik nikada nije izdao niti jednu zapovijed.

Svjedok Zdenko Laučan, ostao je kod iskaza danog u istrazi 17. ožujka 2008. godine i na glavnoj raspravi 6. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da se bolnica u Pakracu, gdje je radio, izmjestila pa se tako i on povukao u Obrijež, poslije u Kutinu. U Kutini je susreo vojnika Gorana Paurića, koji je prije rata radio u bolnici. Sa Goranom Paurićem je otišao u Badljeviniu u studenome 1991. godine. Svjedok je želio ići što bliže kući u Pakracu. Na punktu u Badljevini je bio 2 – 3 tjedna, kontrolirali su ulaz i izlaz iz mjesta.

U jednom navratu bio je u Kipu, ušli su u par kuća, nisu pronašli oružje, nitko nije bio uhićen. U tu akciju išli su njegovi kolege s punkta u Badljevini i još neki vojnici, vodio ih je Čiro.

Svjedok je rekao da mu je to bio prvi susret s vojskom, on se kao medicinski radnik nije osjećao kao vojna osoba.

Svjedok Gojko Brzica, ostao je kod iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi 12. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je početkom rata radio u Zagrebu. U Kutinu je došao gdje ga je dočekao Duško Kliček. Nakon par dana ponovo je došao u Kutinu, gdje je obavljen liječnički pregled u Domu zdravlja. Tu je susreo opt. Damira Kufnera i Brkljačića, koji su mu rekli da se formira vod vojne policije. U Marino Selo prvi put je došao 6. ili 7. studenoga 1991. godine. Tu ga je dočekao Živko Kosijer. Zapovjednik voda vojne policije bila je osoba po nadimku «Gadafi». Opt. Damir Kufner zamolio je svjedoka da idu u Zagreb, kako bi dobili opremu i naoružanje. U Zagrebu su bili par dana, nakon čega su se vratili u Marino Selo, gdje su dovezli opremu. U Zagrebu su tražili oružje za cjelokupno pakračko područje, no, u studenome 1991. godine donijeli su vojnu opremu samo za vod vojne policije formiran u Marinom Selu.

U studenome 1991. godine bio je kratko u Marinom Selu, uglavnom je bio u njihovu kriznom štabu na Velesajmu u Zagrebu. U Marinom Selu je bio stacioniran od prosinca 1991. godine do travnja 1992. godine. Nakon što je došao u Marino Selo u studenome tu se formirao vod vojne policije. Zbog toga je s opt. Davorom Šimićem išao u Bjelovar u Zapovjedništvo vojne policije. Razgovarali su sa zapovjednikom vojne policije g. Kopjarom, složili su se da se u Pakracu formira vod vojne policije. U Bjelovar su nosili popis s imenima 30-tak osoba, koje su bile pripadnici postrojbe u formiranju, koji su zatečeni u Marinom Selu i na punktovima. U vojnoj policiji u Bjelovaru prihvatili su taj popis. Nakon formiranja voda u postrojbi je bilo 35 osoba. Kopjar je nakon nekog vremena došao na teren, rekao im je da se dogovore među sobom i predlože mogućeg zapovjednika voda vojne policije. Odlučeno je da vodom zapovijeda opt. Davor Šimić.

Za vrijeme dok je opt. Davor Šimić bio zapovjednik voda vojne policije svjedok je bio «ćato». Opt. Davor Šimić bio je zapovjednik voda do siječnja ili veljače 1992. godine, a nakon toga svjedok je postao zapovjednik voda vojne policije do travnja 1992. godine.

Kada se vratio u Marino Selo, nakon boravka u Zagrebu, kraj studenoga ili početak prosinca 1991. godine, vidio je dvije žene i dva muškarca u Marinom Selu. Civili su se slobodno kretali, živjeli su sa njima, u svakom trenutku mogli su napustiti Marino Selo, ali ne prema crti bojnišnice. Civili nisu napuštali Marino Selo, jer nisu imali kamo ići, kuće su im bile na crtama bojnišnice. Svi koji su posjećivali Marino Selo mogli su vidjeti te civile, nitko ih nije skrivao. Civili su se hranili sa vojnicima, pomagali su vojnicima u nekim poslovima. Zna da je Milka Bunčić otišla iz Marinog Sela, no, misli da nije trebala bježati, jer im je bilo rečeno da u svakom trenutku mogu otići. Ne sjeća se kada se Milka Bunčić vratila, niti je li došla sama ili ju je netko dovezao.

Svjedok Franjo Hadžim, ostao je kod iskaza danog u istrazi 12. svibnja 2008. godine i na glavnoj raspravi 18. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da od optuženika poznaje opt. Tomicu Poletta, jer je bio pripadnik njegove postrojbe (1. voda 1. satnije), u kojoj je svjedok bio zapovjednik. U rujnu 1991. godine nakon jednog granatiranja opt. Poletto je dobio epileptični napad, stoga je svjedok rekao njegovu bratu da bi bilo dobro da Poletto napusti njihovu postrojbu, što je ovaj i učinio. Svjedok ne zna u koju postrojbu je optuženik otišao.

Svjedok ne zna ništa o formiranju voda vojne policije. Za mjesto Kip je rekao da je početkom rata u selu bilo 10 – 15 civila koji su se zbog priprema za napad na Lipik morali skloniti iz sela. U polovici studenoga 1991. godine u Kipu nije bilo civila.

18. listopada 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Marko Lujčić, ostao je kod iskaza danog u istrazi 30. travnja 2008. godine i na glavnoj raspravi 18. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je u ZNG pristupio 19. kolovoza 1991. godine. Zapovjednik mu je bio Franjo Hadžin. Sredinom studenoga 1991. godine otišao je kod obitelji u Njemačku.

S uhićenjima nije imao nikakve veze, čuo je samo priče da su neki ljudi odvedeni u Marino Selo. Od Maria Poletta je čuo da je Jura Špelić naredio da se mještani Klise izmjestite iz toga sela na prostor izvan ratnih operacija, da su odvezeni u Marino Selo. Poslije je čuo da su se mještani vratili u svoje domove u Klisu.

Svjedok Josip Komljenović, ostao je kod iskaza danog u istrazi 30. travnja 2008. godine i na glavnoj raspravi 18. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je pred kraj studenoga 1991. godine bio u Marinom Selu. Bio je pripadnik 76. bataljuna, stacioniran je u Klisi. Mario Poletto je zvao svjedoka da sa njim odvezu tročlanu obitelj Štrbac u ribarsku kolibu u Marino Selo. Svjedok je tijekom vožnje razgovarao sa sinom i ocem Štrbac i oni su mu rekli da su imali sukob sa Jurčakom i da ih vjerojatno voze u Marino Selo da ih sklonu od toga Jurčaka. Vozili su ih u tovarnom dijelu dostavnog vozila.

U Marinom Selu je svjedok ostao kod vozila, a Marijan Poletto je otišao sa članovima obitelji Štrbac u ribarsku kuću. Svjedok ih je čekao pola sata – četrdeset minuta. Odvezao je članove obitelji Štrbac u Poljanu kod rođaka.

Svjedok Božidar Lujanac, ostao je kod iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi 3. veljače 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je u listopadu i studenome 1991. godine bio u Zapovjedništvu obrane Pakraca, načelnik obavještajne službe. To je vrijeme kada se tek stvarala Hrvatska vojska. Za događanja u Marinom Selu čuo je kada je otvoren ovaj postupak. Čuo je da je bilo „izmještanja“ ljudi iz Klise, ali o tome ne zna ništa.

U kritično vrijeme svjedok je bio nadređen opt. Damiru Kufneru. Optuženik je imao zadatak provjeriti ljude koji su dolazili u postrojbu.

Svjedok je bio sa opt. Damirom Kufnerom u Poljani kada je došao Damir Jirasek Ćiro sa grupom vojnika i grubo napao optuženika. Ćiro je rekao da ga je opt. Damir Kufner prijavio za počinjenje nekakvih djela. Svjedok nije znao o čemu se radi, iznenadio ga je način na koji se Damir Jirasek Ćiro kao vojnik obratio njemu i optuženiku. Ćiro se obraćao grubim riječima. Povišeni tonovi trajali su pet minuta. Nakon toga slijedila je mirnija komunikacija. Svi skupa proveli su dva sata zajedno. Nakon toga krenuli su iz Poljane i otišli u Marino Selo. No, svjedok je naknadno rekao da ne zna jesu li išli u Marino Selo. Od Poljane su išli kroz mjesta Antunovac, Uljanik. Rekao je da su on i optuženik išli u ophodnju svojih postrojbi, a nije mu poznato zašto je sa njima išao i Ćiro i njegovi vojnici. U Antunovcu i Uljaniku svjedok i optuženik nisu pričali sa zapovjednicima postrojbi stacioniranim u tim mjestima.

Na pitanje koja postrojba je bila smještena u ribarskoj kolibi u Marinom Selu u studenome 1991. godine svjedok je rekao da mu to nije poznato. Od prosinca 1991. godine tamo je bio stacioniran vod vojne policije.

Svjedok Željko Špelić, ostao je kod iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi 4. studenoga 2008. godine.

Na današnjoj raspravi je rekao da je nakon smrti Sjepana Širca postao zapovjednik obrane Pakraca. Zapovijed za ustroj 76. bataljuna stigla je iz Zagreba 28. listopada 1991. godine. Knjiga formacijskog ustroja došla je kasnije. Ona definira svaku dužnost u toj postrojbi, uloga svakog vojnika u jedinici. Svjedok je dao prijedlog formacijskog ustroja 76. bataljuna, koji se sastojao od 5 pješačkih četa i pratećeg sastava. U to vrijeme HV nije bila ustrojena, na terenu su se odabirali najkvalitetniji ljudi, oni u koje se imalo povjerenje i kojima se dalo zapovjedne ovlasti.

Jedan o najboljih boraca bio je Ibrahim Milad Abushala, koga su zvali „Gadafi“, bio je iz Libije. Živio je prije rata u Lipiku. Imao je najviše vojnih znanja, posebno u rukovanju oružjem, poznao je taktiku borbe malih skupina. Gadafi je vršio obuku rukovanja oružjem i protuoklopnim sredstvima. Svjedok mu je dao nalog da formira jednu interventnu jedinicu za operativne namjene. Ta jedinica se trebala kretati po kritičnim dijelovima bojišnice. Gadafi je sam izabirao ljude za tu jedinicu. Odabrao je lokaciju za smještaj jedinice ribarsku kuću u Marinom Selu. Kako su u to vrijeme borbe oko Lipika i okolice bile vrlo intenzivne Gadafi nije imao vremena formirati i uvježbati tu jedinicu, jer je 28. studenoga 1991. godine poginuo. Od ljudi koji su bili u toj neformiranoj jedinici nastao je vod vojne policije u prosincu 1991. godine. Vod je formalno nastao u prosincu 1991. godine, a službeno u sastav vojne policije ušao je u siječnju 1992. godine.

Opt. Damir Kufner je u kritično vrijeme bio načelnik za sigurnost, nije imao zapovjednih ovlasti u odnosu na jedinice na terenu, nije imao zapovjednih ovlasti niti u odnosu na vod vojne policije u Marinom Selu.

U vodu vojne policije su trebali biti najkvalitetniji i najhrabriji ljudi za koje je sigurno da neće napustiti bojište i da se neće uplašiti. U prvo vrijeme odabir takvih ljudi vršio je sam Gadafi. Popis ljudi iz voda vojne policije sačinio je svjedok i pred kraj prosinca 1991. godine odnio ga u Zapovjedništvo vojne policije u Bjelovar. Predložio je da zapovjednik toga voda bude opt. Davor Šimić. Osobe koje je stavio na popis voda vojne policije su bile osobe koje su se vodile kao članovi voda u Marinom Selu na ribnjacima. Zapovjedi za operativno djelovanje voda vojne policije izdavalo je Zapovjedništvo obrane Pakraca. U studenom i prosincu 1991. godine vod je postupao po zahtjevima Zapovjedništva obrane Pakraca. No, to je bilo takvo vrijeme da nisu morali izvršavati zahtjeve i da se nikome ništa zbog toga nije dogodilo, tako se moglo i otići s ratišta bez ikakvih sankcija.

Svjedok je čuo da su u siječnju 1992. godine u Marinom Selu bili neki civili. Jednoga od njih je poznao, Braju Grujića, sa kojim se sreo 1993. ili 1994. godine. U razgovoru je saznao da je taj čovjek bio u Marinom Selu. Od Braje Grujića nije čuo da bi netko prema njemu postupao grubo, stekao je dojam da je Grujiću kuća u Batinjanima bila porušena i da je on bio zadovoljan što je to vrijeme ostao živ. Nije pričao o zlostavljanju u Marinom Selu.

30. studenoga 2010. godine – nastavak dokaznog postupka - svjedoci oštećenici

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Biljana Alavanja i Đuro Ivković - OSCE Zagreb

Svjedokinja Mlada Popović, oštećenica (stara 66 godina) iskazala da se ne sjeća svoga iskaza iz istrage i s glavne rasprave. Nakon što su joj iskazi pročitani svjedokinja je iskazala da ostaje pri svojim iskazima. Svoj imovinsko pravni zahtjev ostvarit će u građanskoj parnici.

Svjedokinja Mara Krajnović, oštećenica (stara 82 godine) iskazala da se ne sjeća svoga iskaza iz istrage i s glavne rasprave. Nakon što su joj iskazi pročitani svjedokinja je izjavila da ostaje pri svojim iskazima. Svoj imovinsko pravni zahtjev ostvarit će u građanskoj parnici.

Svjedokinja Nada Žestić, oštećenica (stara 69 godina) ostala je kod iskaza danog u istrazi (18. ožujka 2008. godine) i na glavnoj raspravi (4. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj glavnoj raspravi je rekla da su dana 12. studenoga 1991. godine u Klisu došli vojnici i uhitili mještane Klise: Jeku Žestić, Savu Maksimovića, Radeta Gojkovića i njezina supruga Jovu Žestića. Toga dana i svjedokinja je bila uhićena, svi su odvedeni u dvorište Zdravka Drinića. Svjedokinju su pustili, za supruga su rekli da će biti razmijenjen u roku od mjesec dana. Od tada supruga nikada više nije vidjela.

Jeka Žestić puštena je iz zatvora u ožujku 1992. godine. Svjedokinja je od Jeka Žestić čula da je Jovo Žestić ubijen u logoru, peti dan po dolasku. Tukli su ga i polijevali vodom od čega je preminuo.

Svjedokinja je ostala živjeti u Klisi do 13. ožujka 1992. godine kada je otišla u Zagreb kod kćerke. Stanovnice Klise, koje su ostale živjeti u selu: Pela Kukić, Jela Kukić, Nada Romić, Dragica Bosanac i Pava Cicvara su u prosincu 1991. godine odvedene iz Klise. Pronađene su mrtve u polju. Svjedokinja nije vidjela odvođenje Slobodana Kukića. Poznavala ga je, stanovao je 4 – 5 kuća dalje od nje. Rođen je 1949. godine, kada je odveden bio je star 42 godine.

Svjedokinja Mira Sekulić, oštećenica, ostala je kod iskaza danog u istrazi (18. ožujka 2008. godine) i na glavnoj raspravi (4. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekla da je od majke čula da je otac odveden na Ribnjake u Marinom Selu u studenome 1991. godine. Među vojnicima koji su odvodili mještane Klise svjedokinjinina majka je prepoznala Marijana Poletta. Dva dana nakon odvođenja oca Marijan Poletto je njezinoj majci vratio osobne dokumente, rekao je da će otac biti razmijenjen u roku od mjesec dana. Nakon što je tih mjesec dana proteklo svjedokinja je u prosincu 1991. godine nestanak oca prijavila u Crvenom križu. U siječnju 1992. godine nestanak je prijavila UNPROFOR-u. Majku je odvela u ožujku iz Klise u Zagreb, nakon što su u dvorište bačene dvije bombe.

Krajem ožujka 1992. godine svjedokinja i njezina majka srele su Jeku Žestić i Milku Bunčić, koje su se vratile u selo. Rekle su im da su bile na Ribnjacima u Marinom Selu, da je ubijen svjedokinjin otac. Majka je razgovarala sa Jekom Žestić, a svjedokinja sa Milkom Bunčić. Obje su im rekle da je grob njezina oca obilježen nekom staklenom bocom.

U svezi smrtnog stradanja oca u Zagrebu je pokrenula postupak za naknadu štete.

Svjedok Milan Štrbac, star 71 godinu, preživio moždani udar, izjavio je da se ne sjeća svoga iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi. Predsjednik vijeća pročitao je njegove iskaze. Nakon toga svjedok je rekao da su to njegovi iskazi. Dodao je da ga je u prosincu 1991. godine spasio opt. Željko Tutić.

1. prosinca 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Svjedok Slavko Gamauf, ostao je kod svog iskaza danog u istrazi (14. siječnja 2008. godine) i na glavnoj raspravi (11. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekao da se sjeća žestokog verbalnog sukoba krajem 1991. godine, u listopadu ili studenom, u Poljani, između Ćire Jiraseka i opt. Damira Kufnera. Nije mu poznat uzrok toga sukoba. Opt. Damir Kufner je stajao, Lujanac je sjedio na stolici i držao automatsku pušku u krilu, iza Ćire Jiraseka stajalo je nekoliko vojnih policajaca, koji su došli s dva automobila. Svjedok je iz svega zaključio da su vojni policajci došli nekoga uhititi.

Kada je formiran 67. bataljun HV svjedok je bio zapovjednik 5. satnije. Nije imao kontakta s vodom vojne policije iz Marinog Sela. Pripadnike toga voda susretao je na punktovima. Tada je na njima vidio bijele opasače. Ne zna tko je bio zapovjednik voda vojne policije iz Marinog Sela.

Predsjednik vijeća predočio je svjedoku dio njegova iskaza danog u istrazi (14. siječnja 2008. godine), gdje je rekao da je znao „malog Šimića kao zapovjednika vojne policije“ i da je za vod vojne policije prvi put saznao od hrvatskog vojnika po nadimku Gadafi. Svjedok je rekao da je „točno kako je iskazao pred istražnim sucem ali on nikada s osnova zapovjednih ovlasti nije razgovarao sa Šimićem, niti s Gadafijem o formiranju voda vojne policije, već se s vojnikom po nadimku Gadafi susreo na raskrižju u Poljani, gdje je 15 minuta s istim razgovarao o potrebi formiranja vojne policije“⁵.

Svjedok je rekao da je opt. Damira Kufnera pozvao kao djelatnika SIS-a. Sa opt. Damirom Kufnerom je u tri navrata razmjenjivao informacije. Opt. Kufner se raspitivao može li pomoći u rješavanju težih problema koji su se pojavljivali u funkcioniranju HV-a.

Zapovjedništvo 5 satnije bilo je u Poljani u vatrogasnom domu. Poljana je od Marinog Sela udaljena 7 – 8 km. U jesen 1991. godine u Poljani i u Antunovcu bila je smještena jedinica Tomislava Merčepa, oko 500 ljudi.

Svjedok Albert Jirasek, ostao je kod iskaza danog u istrazi (17. ožujka 2008. godine) i na glavnoj raspravi (17. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekao da se vodu vojne policije priključio na prijedlog svoga rođaka Ćire Jiraseka. Nakon što je došao u Marino Selo u Ribarsku kolibu upućen je na punkt u Badljevinu, gdje je zapovjednik punkta bio Ćiro Jirasek. Na tom punktu osim svjedoka bili su opt. Antun Ivezić, Luksetić i dva brata Grgića. Na punktu su imali jedan primjerak opasača i remenja vojne policije bijele boje, koji su mijenjali dok su bili na dužnosti na punktu.

Svjedok je u Marinom Selu bio jednom kada je zadužio oružje od osobe prezimenom Čatak. Nije mu poznato tko je bio zapovjednik voda vojne policije. Njegov neposredni zapovjednik Ćiro Jirasek mu je rekao da je zapovjednik voda vojne policije, nakon pogibije Gadafija, bio opt. Damir Kufner. Oko Božića 1991. godine čuo je da je zapovjednik voda vojne policije opt. Davor Šimić. Nakon opt. Davora Šimića zapovjednik je bio Gojko Brzica.

Dok je bio na punktu u Badljevinu jednom je sa 4 – 5 vojnika koji su bili sa njim na punktu išao u Kip tražiti oružje kod stanovnika toga sela. Osim pripadnika njegova voda u Kip je došlo i 30 pripadnika ZNG iz Badljevine. Osobe kod kojih su našli oružje vidio je na cesti, no, svjedok ne zna gdje su ti ljudi odvedeni. Vidio je da nisu bili vezani. Svjedok je stajao kraj kamiona u koji je stavljeno pronađeno oružje. Nakon završene akcije vratio se na punkt u Badljevinu.

Sa opt. Damirom Kufnerom nije bio u kontaktu. Od Ćire Jiraseka je čuo da je opt. Damir Kufner zadužen za sigurnost, no svjedok „nije vidio nikakav formalni dokaz o tome“⁶. Svjedok je rekao da je tada bila takva situacija da niti vojni policajci nisu imali oznake vojne policije, svatko se

⁵ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 3

⁶ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 5

predstavljao kako je htio. Sa Ćirom Jirasekom, rođakom, nije bio u dobrim odnosima, stoga mu se Ćiro Jirasek nije povjeravao.

„Na poseban upit braniteljice opt. Damira Kufnera da kaže o kakvoj se osobi radi, o njegovim svojstvima i pije li ta osoba, svjedok odgovara da će odgovor na to pitanje zadržati za sebe“⁷. Predsjednik vijeća upozorio je svjedoka da na to pitanje ne mora odgovoriti, jer se radi o srodniku, a osim toga svjedok i Ćiro Jirasek nisu u dobrim odnosima.

Braniteljica opt. Damira Kufnera stavila je **primjedb** „na upozorenje Predsjednika vijeća svjedoku da ne mora odgovoriti na pitanje braniteljice kakva je osoba Ćiro Jirasek i pije li on, jer je odgovor na to pitanje za nju važan budući je Ćiro Jirasek jedina osoba koja tereti njegovog branjenika da mu je izdao zapovijed“⁸.

Svjedok Dražen Macura, ostao je kod iskaza danog u istrazi i na glavnoj raspravi (11. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekao da je u vod vojne policije u Marinom Selu pristupio 1. prosinca 1991. godine, tamo ga je dočekaao Damir Jirasek i opt. Davor Šimić. U Marinom Selu se zadržao kratko, odmah je raspoređen na punkt u Badljevinu. Na tom punktu sa svjedokom su bili Damir Ćiro Jirasek, Albert Jirasek, Josip Plavčak i Vinko Andričević. Na punktu se zadržao šest mjeseci. Poznaje sve optuženike, neke je upoznao prije rata, neke je upoznao za vrijeme rata. Opt. Antuna Ivezića poznaje jer mu je susjed.

Bijeli opasač i potvrdu kao oznaku pripadnosti vojnoj policiji svjedok je dobio mjesec dana nakon što je došao na punkt u Badljevinu. Dok je bio na punktu u Badljevinu nije znao tko je bio zapovjednik voda vojne policije u Marinom Selu. Kad je dolazio u Marino Selo vidio je tamo civile, dva muškarca i dvije žene. Svjedok se ne sjeća kada je to vremenski bilo. Vidio je da se te osobe kreću, cijepaju drva, čiste prostorije, „vidio je da su navedene civile čuvali vojnici pod oružjem“⁹. To je primijetio kada je iz Badljevine dolazio u Marino Selo. „Navedene osobe uvijek je netko čuvao, oni su izgledali dobro, odnosno nije primijetio ništa na njima neobično, a zna da su se i hranili tamo“¹⁰. Nije nikoga u Marinom Selu ispitivao tko su ti ljudi i što tu rade ali je mislio da su to zarobljenici. Ovo je zaključio stoga što je jednom bio prisutan kada su te osobe pred spavanje raspoređivali u dvije prostorije za koje misli da nisu bile zaključavane. Nije vidio da bi u tim prostorijama ostala straža koja bi čuvala civile.

Branitelj opt. Davora Šimića stavio je **primjebu** na iskaz svjedoka u dijelu koji se odnosi na čuvanje navedenih osoba po iskazu svjedoka, jer iz iskaza drugih svjedoka slijedi da civili nisu bili čuvani u Marinom Selu i da su se slobodni kretali.

Svjedok Goran Paurić, ostao je kod iskaza danog u istrazi (18. ožujka 2008. godine) i na glavnoj raspravi (11. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekao da je nakon pada Lipika otišao u Kutinu, gdje je čuo da se formira vod vojne policije. Po povratku iz Kutine otišao je sa još nekim osobama, no ne sjeća se tko je to bio, potražiti gdje bi bio smješten taj vod. U Marinom Selu, u Ribarskoj kolibi zadržao se dva dana, nakon toga je bio raspoređen na osiguranje Štaba grada Pakraca u Obrijež. Iz Obriježi je bio raspoređen na punkt u Badljevinu. Na tom punktu je bio od 1. do 15. studenoga 1991. godine kada je otišao na godišnji odmor i više se nije vraćao, otišao je u Viroviticu. „Prilikom formiranja toga voda,

⁷ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 5

⁸ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 5

⁹ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 6

¹⁰ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 6

nekakvu ulogu u formiranju tog voda imao je i I-opt. Damir Kufner, a kako je sudjelovao u organiziranju i formiranju tog voda, on misli da je imao i nekakvu zapovjednu odgovornost, ali ne može točno reći i precizirati kakva je to ovlast i odgovornost bila¹¹. Svjedok je „još u Kutini čuo da je I-opt. Damir Kufner imao nekakvu ulogu u osnivanju voda vojne policije ali se sada ne može sjetiti tko je to rekao i kojom prigodom, dok on osobno nije imao nikakvih saznanja o tome dok je bio u vodu vojne policije, Damir Kufner njemu osobno nikada nije izdao nikakvu zapovijed.“¹².

Došavši iz Kutine u Marino Selo svjedok je sa sobom donio oružje. Nije dobio nikakvu oznaku vojne policije osim papirića na kome su pisale ovlasti vojne policije. Ne sjeća se tko mu je dao taj papirić.

Svjedok Damir Mihočinec, ostao je kod iskaza danog u istrazi (8. travnja 2008. godine) i na glavnoj raspravi (11. studenoga 2008. godine).

Na današnjoj raspravi je rekao da je u Pakrac došao kao dragovoljac u rujnu 1991. godine. Situacija na Maloj Krndiji, gdje je bio stacioniran, je bila neorganizirana. Pitaو je supruginog srodnika Zlatka Zerdina kojoj se vojnoj postrojbi može priključiti. Zlatko Zerdin ga je uputio opt. Damiru Kufneru, koji mu je rekao da će doći dečki iz Lučkog koji će ih vojno obučiti, „zbog čega ga je početkom mjeseca studenoga 1991. g. uputio u Marino Selo. Dolaskom u Marino Selo, u Ribarsku kolibu, tamo je zatekao sve prisutne optuženike, no ne može reći jesu li baš tog trenutka svi tamo bili, jer je od tog vremena proteklo 20 godina“¹³. Za vrijeme dok je boravio u Marinom Selu odlazio je na punkt u Gaj, gdje su pregledavali ljude i vozila. U to vrijeme postrojba kojoj je pripadao nije imala zapovjednika, ne zna tko je bio zapovjednik, „jer u to vrijeme u toj postrojbi nitko nikome nije mogao zapovijedati“¹⁴. U vrijeme kada se sreo sa opt. Damirom Kufnerom optuženik na sebi nije imao nikakve specifične vojne oznake.

Predsjednik vijeća predočio je svjedoku dio njegova iskaza iz istrage (8. travnja 2008. godine). Svjedok je rekao „da on to nije iskazao, jer u to vrijeme oni nisu imali bijele opasače i nije mu rekao da se osniva vod vojne policije. Ove konstatacije u zapisniku istražni sudac je možda napisao u kontekstu razgovora s njim“¹⁵.

Predsjednik vijeća predočio je svjedoku dio njegova iskaza u kome je rekao da je zapovjednik voda bio Davor Šimić, ali da nije bio autoritet za vojsku već je samo korektno prosljeđivao zapovjedi iz Bjelovara. Svjedok je rekao da on i danas misli tako kako je rekao u istrazi, ali i na današnjoj raspravi kada je rekao da zapovjednika u to vrijeme nije bilo. Izjavio je da na uočene kontradikcije u svom iskazu nema što reći i da ostaje kod svog iskaza.

Rekao je da je moguće da je u Marino Selo došao nakon pogibije Gadafija, ne sjeća se više točno. „...a kada je došao u Marino Selo tamo ga je dočekao opt. Davor Šimić, opt. Damira Kufnera više nije bilo“¹⁶.

Svjedok je rekao „da se ne može točno sjetiti datuma kada je u studenom 1991. godine došao u Marino Selo, ali ne može se raditi o mjesecu prosincu, jer je vod vojne policije formalno ustrojen 1. prosinca 1991. godine, a on je već prije toga bio u Marinom Selu“¹⁷.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka stavio je **primjedbu** na iskaz svjedoka, smatrajući da je iskaz „neistinit, a s obzirom na njegovu dužnost koju obnaša vojnog policajaca, on zna što znači davanje

¹¹ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 7

¹² Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 7

¹³ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 8

¹⁴ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 8

¹⁵ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 8

¹⁶ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 8

¹⁷ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 8

neistinitog iskaza u kaznenom postupku, te predlaže da se svjedok do okončanja kaznenog postupka zadrži u sudnici, te potpiše zapisnik kao potvrdu ovoga što je danas iskazao¹⁸.

Braniteljica opt. Damir Kufnera se **očitovala na primjedb**u Zamjenika ŽDO iz Osijeka, „navodeći da zamjenik ŽDO u vrijeme ispitivanja svjedoka svojom intervencijom vrši pritisak na svjedoka u pravcu njegovog svjedočkog ispitivanja, izazivajući na taj način strah kod svjedoka od prijetnje kaznenim progonom, što državni odvjetnik nema pravo činiti u ovoj fazi postupka, a prije nego što su pitanja svjedoku postavili i branitelji i optuženici, te stavlja primjebu i na daljnje postupanje kada se tijekom ovog kaznenog postupka svjedoka upozorava na izmjenu iskaza, te se na njih vrši pritisak u njihovom iskazivanju¹⁹.

Branitelj opt. Davora Šimića nije imao primjedbi na iskaz svjedoka, smatra da iskaz ovoga svjedoka nije neistinit već malo konfuzan budući da je od događaja proteklo 20 godina i logično je da se svjedok ne sjeća svih detalja.

Branitelj opt. Antuna Ivezića stavio je **primjebu** na istinitost iskaza svjedoka da je u Marino Selo došao početkom studenoga 1991. godine, jer je u svom iskazu tijekom istrage rekao da je došao nakon pogibije Gadafija. Stavio je primjebu na dio iskaza u kojem je svjedok izjavio da je u Marinom Selu susreo opt. Antuna Ivezića, jer je u istrazi rekao da opt. Ivezića ne poznaje.

Svjedok Zdravko Heged, rekao je da se ne sjeća što je iskazao u istrazi i na glavnoj raspravi. Nakon što su mu iskazi pročitani svjedok je rekao da ostaje kod svojih iskaza.

Na današnjoj raspravi je rekao da su u Zapovjedništvu vojne policije u Bjelovaru bili obaviješteni o postojanju civila u objektu Ribarska kuća u Marinom Selu. Vojna policija u Bjelovaru počela se formirati krajem studenoga i početkom prosinca 1991. godine. Do tada nije postojala. Svjedok je civile vidio prilikom dolaska u Marino Selo. Ne sjeća se kada je počela komunikacija između voda vojne policije i Zapovjedništva u Bjelovaru. Vod vojne policije u Marinom Selu formiran je u prosincu 1991. godine. Iz Zapovjedništva iz Bjelovara išli su u obilazak terena. Sjeća se da je civile vidio prilikom primopredaje dužnosti zapovjednika voda vojne policije u Marinom Selu. S mjesta zapovjednika voda vojne policije odlazio je opt. Davor Šimić, a na mjesto zapovjednika došao je Gojko Brzica.

Objekt u Marinom Selu, Ribarska koliba, nije bio ograđen, bio je otvorenog tipa, pored objekta je prolazila cesta na nekih 20 metara, ni po čemu se nije mogao steći dojam da bi se radilo o zatvoru iz koga osobe nisu mogle otići. Sve njegove posjete Marinom Selu bile su po danu, nije vidio gdje bi se civili smještali preko noći, jesu li bili zatvarani li ne. Civili su se slobodno kretali, hranili su se sa pripadnicima voda vojne policije. U vodu su im rekli da se radi o mještanima okolnih sela kojima su kuće razrušene i nemaju se kamo vratiti. S obzirom da se radilo o civilima svjedok je smatrao da njima nije mjesto u tom objektu. Ne sjeća se jesu li opt. Davor Šimić ili Gojko Brzica predložili njemu da te osobe smjeste u Crveni križ ili je on to predložio njima. O problemu smještaja civila su razgovarali i to je ubrzo riješeno na način da su civili upućeni u Crveni križ. Svjedok misli da ga je opt. Davor Šimić, koji je u to vrijeme bio zapovjednik voda vojne policije, izvijestio o civilima u prostoru Ribarske kolibe.

Svjedok se ne sjeća kada je točno dobio informaciju o postojanju civila u Ribarskoj kolibi, je li to bilo prilikom primopredaje dužnosti između opt. Davora Šimića i Gojka Brzice ili par dana prije toga. Rekao je da ni opt. Davor Šimić a ni Gojko Brzica nisu pokušali prikriti boravak civila u Ribarskoj kolibi.

¹⁸ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 9

¹⁹ Zapisnik s glavne rasprave ŽS Osijek, br. Krz-48/10, str. 9

14. prosinca 2010. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović i Melanija Kopić - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković - OSCE Zagreb

Sud je temeljem Drugog dodatnog protokola uz Europsku konvenciju o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima uspostavio suradnju s Višim sudom u Beogradu te je temeljem čl. 9. st. 5a toga Protokola uspostavljena video-konferencijska veza s Višim sudom u Beogradu – Vijećem za ratne zločine. Sudac toga Suda g. Milan Dilparić izvijestio je Predsjednika raspravnog vijeća Županijskog suda u Osijeku da se svjedokinja Milka Bunčić nije odazvala uredno primljenom sudskom pozivu i nije pristupila u 9.00 sati u prostorije Višeg suda u Beogradu.

Na današnjem ročištu za glavnu raspravu iskaz je dao svjedok Jovo Krajnović, oštećenik. Svjedok je zatražio da se, radi zaštite osobnog života i njegove osobne sigurnosti prilikom njegova ispitivanja isključi javnost s toga dijela glavne rasprave. Zamjenik ŽDO iz Osijeka, branitelji optuženika kao i optuženici nisu se protivili tome zahtjevu.

Vijeće je donijelo rješenje da se isključuje javnost s dijela glavne rasprave na kojoj će svoj iskaz dati oštećenik svjedok Jovo Krajnović.

Promatraču OSCE-a i monitoricama Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka dopušteno je da nazoče zatvorenom dijelu rasprave uz obvezu čuvanja kao tajne svega što su čuli..

Vijeće je izvršilo uvid i utvrdilo da je svjedok oštećenik Mijo Krajnović umro dana 20. travnja 2009. godine. Pročitani su njegovi iskazi iz istrage od 2. srpnja 2008. i 8. prosinca 2008. godine.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka ostao je kod prijedloga da se neposredno ispitaju svjedoci oštećenici Milka Bunčić i Branko Stanković.

Novo ročište za glavnu raspravu zakazano je za dan **19. siječnja 2011. godine u 13.30 sati.**

19. siječnja 2011. godine – odgoda glavne rasprave

Postupak su pratili: Mladen Stojanović, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Đuro Ivković, Ured OEES-a u Zagrebu, novinari tiskanih medija

Na raspravu nije pristupio branitelj četvrtooptuženog Tomice Poletta, odvjetnik Dubravko Marjanović, koji je uredno pozvan, no svoj izostanak nije opravdao.

Predsjednik vijeća izvijestio je prisutne da je danas putem video-konferencijske veze s Okružnim sudom u Beogradu planirano ispitivanje svjedokinje Milke Bunčić. Video veza je uspostavljena, no sudac Okružnog suda u Beogradu Milan Dilparić izvijestio je Županijski sud u Osijeku da svjedokinja Milka Bunčić nije prisilno dovedena na Okružni sud u Beogradu, da se zajedno sa suprugom zatvorila u svoju kuću te da je izjavila da ne želi svjedočiti jer je u ovome postupku već dala iskaz, da tijekom cijelog ovog kaznenog postupka prima prijetnje te da se boji za svoju sigurnost.

Pored toga, planirano je i putem video-konferencijske veze sa sudom u Sarajevu ispitivanje svjedoka Branka Stankovića, no od Ministarstva pravosuđa, Uprave za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima iz Zagreba, u Županijski sud u Osijeku zaprimljen je dopis da pozvani svjedok Branko

Stanković živi u Laktašima i da je lošeg imovnog stanja, da sud u Bosni i Hercegovini ne snosi troškove njegovog dolaska do Sarajeva, da on zbog toga nije u mogućnosti pristupiti na sud te da, osim navedenog, ima fizičkih i psihičkih problema zbog čega ne bi mogao podnijeti ispitivanje. Zbog svega navedenog supruga Branka Stankovića nije željela primiti poziv na ispitivanje.

Predsjednik vijeća izvijestio je prisutne da je ŽDO podneskom predložilo da se u daljnjem tijeku dokaznog postupka kao svjedoci ponovno ispituju Damir Jirasek, Miroslav Guberović, Miroslav Jezerčić, Miroslav Kopljar i Josip Beljan.

Prvooptuženi Damir Kufner izvijestio je sud da je predloženi svjedok Miroslav Jezerčić preminuo.

S obzirom da zbog nedolaska odvjetnika Marjanovića nisu ispunjeni uvjeti za održavanje glavne rasprave, ista je odgođena na njegov trošak. Ročište je zakazano za dan **08. veljače 2011. sa početkom u 09,00 sati.**

8. veljače 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković – Ured OEES-a u Zagrebu

Predsjednik vijeća izvijestio je stranke i sudionike postupka da ga je prije početka današnje glavne rasprave telefonom izvijestio sudac Okružnog suda u Beogradu, Vijeća za ratne zločine, Milan Dilparić, da se svjedokinja oštećenica Milka Bunčić neće odazvati pozivu za ispitivanje putem video – konferencijske veze, a da je nisu u mogućnosti privesti na ispitivanje „budući se ista zabarikadirala u svojoj kući“²⁰.

Izvijestio je stranke i sudionike postupka da je u spis zaprimljen podnesak ŽDO iz Osijeka s prijedlogom da se u dokaznom postupku dopunski ispita svjedok Damir Jirasek, da se ispituju kao svjedoci Miroslav Guberović, Miroslav Jerzečić, Miroslav Kopljar i Josip Beljan.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka ostao je kod dokaznih prijedloga za saslušanjem svjedoka osim svjedoka Miroslava Jerzečića, koji je u međuvremenu umro. Stoga je predložio da se pročita iskaz toga svjedoka, kao i svjedoka oštećenika Branka Stankovića. Ostao je kod dokaznog prijedloga da se neposredno sasluša svjedokinja oštećenica Milka Bunčić putem video-konferencijske veze.

Branitelj opt. Damira Kufnera suglasio se sa svim prijedlozima Zamjenika ŽDO iz Osijeka, osim s prijedlogom za dopunsko ispitivanje svjedoka Damira Jiraseka, jer je svjedok u kaznenom postupku saslušan četiri puta i iskazivao je o svemu što je znao, a predmet je ovoga kaznenog postupka. Dokaznih prijedloga nije imao.

Branitelji opt. Davora Šimirać i opt. Željka Tutića suglasni su s prijedlozima Zamjenika ŽDO iz Osijeka. Drugih dokaznih prijedloga nisu imali.

Branitelj opt. Pavla Vančaša suglasan je s prijedlozima Zamjenika ŽDO iz Osijeka osim s prijedlogom za neposredno ispitivanje svjedokinje oštećenice Milke Bunčić, jer je očito da se u ovom kaznenom postupku ne može osigurati njezina nazočnost i njezino ispitivanje. Stoga je predložio da se njezin iskaz pročita. Dokaznih prijedloga nije imao.

Branitelj opt. Antuna Ivezića suglasio se s prijedlozima Zamjenika ŽDO iz Osijeka osim s prijedlozima za saslušanje svjedokinje oštećenice Milke Bunčić iz razloga što se u tri navrata tijekom

²⁰ Zapisnik s glavne rasprave od 8. veljače 2011. godine, str. 2

ovoga postupka njezina nazočnost nije mogla osigurati, a njegov branjenik se nalazi u pritvoru 2 godine i 11 mjeseci.

Nakon vijećanja i glasanja **Vijeće** je donijelo Rješenje kojim je usvojilo dokazne prijedloge Zamjenika ŽDO iz Osijeka za ispitivanje svjedoka Miroslava Guberovića, Miroslava Kopljara i Josipa Beljana, te dopunsko ispitivanje svjedoka Damira Jiraseka. Pročitati će se iskazi svjedoka oštećenika Branka Stankovića, svjedoka Miroslava Jerzečića i svjedokinje oštećenice Milke Bunčić.

Pročitani su iskazi:

- svjedokinje oštećenice Milke Bunčić
- svjedoka oštećenika Branka Stankovića
- svjedoka Miroslava Jerzečića

Branitelj opt. Antuna Ivezića predložio je da se protiv njegovog branjenika ukine pritvor, budući da se njegov branjenik u pritvoru nalazi dvije godine i jedanaest mjeseci, a iz izvedenih dokaza tijekom ovoga postupka, iskaza svjedoka, koji ga ne spominju niti imenom niti nadimkom, više ne postoje uvjeti za određivanje pritvora.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka protivio se ukidanju pritvora, jer smatra da postoje pritvorski razlozi koji su određeni rješenjem o produljenju pritvora od 25. siječnja 2011. godine, a mišljenje branitelja opt. Antuna Ivezića je njegova osobna interpretacija izvedenih dokaza.

Nakon vijećanja i glasanja **Vijeće** je donijelo Rješenje kojim je temeljem odredbe čl. 107. a. ZKP odbilo prijedlog branitelja opt. Antuna Ivezića za ukidanje pritvora protiv toga optuženika.

Sljedeća ročišta za glavnu raspravu održat će se **8., 9., 10., 15. i 16. ožujka 2011. godine u 9.00 sati.**

8. ožujka 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković i Biljana Alavanja - OSCE Zagreb

Svjedok Damir Jirasek

Rekao je da je do prvog uhićenja mještana Kipa došlo nakon što je od pripadnika HV čuo da neki ljudi u blizini skladišta oružja kopaju rovove. Nakon te dojave svjedok je otišao u Kip i vidio tri čovjeka koja su u blizini šume, po njegovu mišljenju, kopali rovove. Na njegov upit tko su i kojoj vojsci pripadaju nisu željeli odgovoriti. Svjedok je prepratio te osobe u ribarsku kolibu u Marino Selo, gdje je bio Živko Kosijer, kome je predao te osobe. O tome nikoga drugog nije izvijestio.

Prilikom drugog odlaska u Kip radi pronalaska oružja, popis osoba i kuća u koje je trebalo otići provjeravati svjedok je dobio od Živka Kosijera. Od Živka Kosijera je čuo da je popis osoba sačinjen temeljem iskaza prethodno uhićene tri osobe iz Kipa koje su rekle kod koga se od mještana Kipa nalazi oružje i tko sve pripada njihovoj organizaciji. Taj puta (drugi odlazak u Kip u kontrolu tko ima oružje) kod dvije osobe su našli oružje. Te dvije osobe priveli su u Marino Selo i predali ih Živku Kosijeru, koji je cijelo vrijeme bio u ribarskoj kolibi u Marinom Selu, bio je ekonom, davao je hranu, otključavao i zaključavao prostorije u koje su bili smješteni uhićenici, ali nije bio pripadnik vojne policije. Živko Kosijer je uhićenike odvodio i zatvorio u jednu prostoriju u ribarskoj kolibi.

Prilikom toga drugog odlaska u Kip sa svjedokom je išao optuženi Damir Kufner, no, optuženik nije sudjelovao u uhićenju osoba kod kojih je nađeno oružje. Optuženik je ostao na cesti, a svjedok je vodio cjelokupnu akciju pretrage kuća i uhićenja. Akciju je vodio zato što je Živko Kosijer upravo njemu (svjedoku) dao popis osoba iz mjesta Kip. Svjedok je dobro poznao samo mjesto Kip i njegove stanovnike. Od opt. Damir Kufnera nije dobio zapovijed za provođenje te akcije, nije dobio niti imena osoba koje trebaju biti uhićene. Nakon završene akcije opt. Damir Kufner nije sa njima išao u ribarsku kolibu u Marino Selo, otišao je ili u Daruvar ili nekamo drugdje. Svjedoku nije poznato je li optuženik tu bio nazočan slučajno ili je došao s namjerom da bude sa svjedokom u akciji. Svjedoku nije poznato niti je li u akciji sudjelovao opt. Davor Šimić, misli da nije.

Svjedok je rekao da u vrijeme kada je dovodio uhićene osobe u Marinom Selu nije bilo dežurne službe, niti osoba koje su bile zadužene za preuzimanje uhićenika. Prilikom oba dovodenja uhićenika u ribarsku kolibu u Marinom Selu svjedok Damira Kufnera tamo nije vidio. Svjedok je u Kip išao ukupno 2 ili 3 puta, ne sjeća se je li još koji put dobio popis osoba kod kojih treba ići u kontrolu.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka predočio je svjedoku da je u svom iskazu danom 15. siječnja 2008. godine i 9. svibnja 2008. godine, o događajima o kojima je danas iskazivao govorio drugačije. Predočio je svjedoku dio njegova iskaza iz zapisnika od 15. siječnja 2008. godine kada je iskazao da su prilikom odlaska u akciju u mjesto Kip, sa njim bili opt. Damir Kufner, opt. Davor Šimić i Zdravko Čatak, da su s punkta u Badljevini otišli s tri automobila i proveli tu akciju. Iz iskaza danog 9. svibnja 2008. godine slijedi da je svjedok iskazao da je njemu opt. Damir Kufner osobno predao popis osoba i kuća koje treba pretražiti u mjestu Kip, te da je cijeli svjedokov punkt u Badljevini otišao u tu akciju. Svjedok je rekao da je rečene iskaze dao u istrazi, da se na njega od strane branitelja opt. Damira Kufnera vršio veliki pritisak tijekom ispitivanja, da je bio pod stresom, nije se mogao koncentrirati, bio je uzrujan. O tome je iskazivao i tijekom postupka pred Županijskim sudom u Požegi.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka predočio je svjedoku da je na glavnoj raspravi održanoj 17. studenoga 2008. godine iskazivao da je treći put kada su išli u mjesto Kip na punkt kod njega došao opt. Damir Kufner sa još dvojicom vojnika i policajaca i rekao mu da trebaju ponovo otići u Kip, da su pretresali samo određene kuće u Kipu. Svjedok je rekao da je od kritičnog događaja prošlo puno vremena, da je moguće da je to iskazao, no, prigodom te posjete Kipu nisu nikoga uhitili.

Na upit braniteljice opt. Damira Kufnera svjedok je rekao da je tijekom cijeloga rata opt. Damira Kufnera vidio 2 ili 3 puta. Prvi put ga je vidio u ribarskoj kolibi u Marinom Selu kada mu je opt. Damir Kufner rekao da skine sa sebe bijele oprtače koje je nosio uz bijeli remen, navodeći da bijele oprtače nose pripadnici bivše JNA, a da HV kao svoja obilježja nosi samo bijeli opasač. No, rekao je da se ne sjeća je li to bilo kad je on došao u ribarsku kolibu u Marino Selo ili kasnije. Drugi put je vidio optuženika na punktu prije akcije u mjestu Kip. Treći put je Damira Kufnera vidio kada su svjedoka zarobili u Daruvaru. Nakon što je pušten iz Daruvara svjedok je otišao potražiti svoga zapovjednika Damira Kufnera da mu isti objasni kakav je njihov status, jesu li oni vojni policajci ili su pripadnici neke druge jedinice. Također se išao interesirati tko je zapovjednik te jedinice u Marinom Selu u ribarskoj kolibi. Optuženika je pronašao u Pakračkoj Poljani, kada mu je Damir Kufner rekao da je on (optuženik) njegov zapovjednik i da ga on mora slušati. Svjedok mu je odgovorio da nakon uhićenje više neće slušati optuženika kao zapovjednika. Nakon toga svjedok, opt. Davor Šimić i Gojko Brzica išli su u Bjelovar u Zapovjedništvo Vojne policije, u sjedište satnije, utvrditi kakav je njihov status u HV, tko je zapovjednik te postrojbe. U Bjelovaru su razgovarali sa Zdravkom Hegedom koji je bio zapovjednik Vojne policije. Gojko Brzica i Davor Šimić razgovarali su sa Zdravkom Hegedom, svjedok ih je čekao. Nakon toga razgovora Zdravko Heged je postrojio svoj vod Vojne policije, s tri vojna policajca je skinuo bijele opasače s oznakama HV te ih je predao njima nakon čega im je rekao da je Davor Šimić zapovjednik Vojne policije i da samo njega moraju slušati. Tom prilikom njih trojica (svjedok, Šimić i Brzica) skinuli su svoje vojne opasače bivše JNA i ostavili ih u Bjelovaru.

Na upit braniteljice opt. Damira Kufnera zašto do sada tijekom cijelog postupka niti jednom nije rekao da mu je opt. Damir Kufner osobno rekao da mu je on zapovjednik, svjedok je

rekao da on tijekom cijelog postupka iskazuje da mu je optuženik bio zapovjednik. Direktno nije iskazao o tome jer ga nitko tijekom postupka nije pitao tko mu je bio zapovjednik u Vojnoj policiji. Rekao je da mu opt. Damir Kufner tijekom cijelog vremena nije izdao niti jednu zapovijed osim one da skine bijele oprtače. Kada mu je braniteljica predočila da je na raspravi dana 17. studenoga 2008. godine rekao da mu se opt. Damir Kufner samo predstavio imenom, ali ne i da mu je zapovjednik, svjedok je rekao da se ne sjeća datuma svoga dolaska u Vojnu policiju, no međutim, sasvim izvjesno zna da kada se prvi put susreo sa Damiirom Kufnerom da mu je optuženik rekao: «Jesi li ti Ćiro, ja sam Damir Kufner, mene je Miroslav Jerzečić ovlastio da formiram vod Vojne policije, te ću vam ja biti zapovjednik»²¹.

Na upit Predsjednika vijeća tko je svjedoka i kada pozvao da pristupi Vojnoj policiji, svjedok je rekao da ga nitko nije pozvao, on je javnim pogovorom među pripadnicima HV ćuo da neki Kufner osniva vod Vojne policije. O tome je pitao svoga poznanika Zdravka Ćataka, koji je nakon par dana došao kod svjedoka i rekao da može i on pristupiti Vojnoj policiji. Nakon toga svjedok je otišao u Marino Selo.

Braniteljica opt. Damira Kufnera prigovorila je cjelokupnom iskazu svjedoka Damira Jiraseka, navodeći da je iskaz tendenciozan i neistinit budući da je svjedok 5 puta davao iskaz i u ćetiri iskaza nije izrićito rekao da mu je zapovjednik uvodu Vojne policije bio opt. Damir Kufner već je to samo on tako smatrao. Danas prvi put izrićito iskazuje da mu je optuženik bio zapovjednik.

Opt. Damir Kufner prigovorio je iskazu svjedoka Damira Jiraseka navodeći da je iskaz neistinit.

Svjedok Damir Barberić (tijekom davanja iskaza svjedok je bio uzremiren, u jednom trenutku je zaplakao)

Svjedok je rekao da je zapovjednikom Policijske postaje (u daljem tekstu PP) u Daruvaru postao 21/22. kolovoza 1991. godine kada ga je iz Bjelovara nazvao gospodin Srnec i rekao mu da preuzme zapovijedanje PP u Daruvaru. Za vrijeme dok je svjedok bio zapovjednik PP u Daruvaru, koordinator suradnje između PP u Daruvaru i Policijske uprave u Bjelovaru bio je gospodin Nikola Ivkanec. Svjedok je rekao da nije znao tko zapravo zapovijeda tom PP u Daruvaru, on ili Nikola Ivkanec, koji je umjeto njega potpisivao dokumente te PP.

Ne sjeća se događaja u Marinom Selu zbog proteka vremena. Rekao je da je pod stresom, slabo se sjeća događaja iz kritićnog vremena. Predsjednik vijeća predoćio je svjedoku dokument iz sudskog spisa pod nazivom «Jirasek Zdenko i dr, obavijest, dostavlja se», nakon ćega je svjedok rekao da je u dnu dokumenta njegov potpis kao zapovjednika PP u Daruvaru. Rekao je da se ne sjeća sadržaja toga dokumenta budući je nekada pojedine dokumente saćinio Nikola Ivkanec a on je te dokumente samo potpisao i slao kao zapovjednik PP u Daruvaru iako sadržaj nije proćitao.

Svjedok Miroslav Guberović

Rekao je da je u studenome 1991. godine bio zapovjednik voda Vojne policije pri 52. bataljuni ZNG. Jednog dana nazvao ga je gospodin Nikola Ivkanec i pitao ga što njegov vod Vojne policije radi u Kipu i kakve akcije poduzima. Kip je bio u zoni odgovornosti postupanja svjedokova voda Vojne policije, no, pripadnici toga voda nisu poduzimali akcije u Kipu, što je rekao gospodinu Ivkancu. Svjedok je otišao u Kip vidjeti što se tamo događa. Na izlasku iz Kipa, a na ulazu u Badljeviniu, u jednoj kući, zatekao je osobu po prezimenu Jirasek. Od te osobe je ćuo da su on i njegovi ljudi pripadnici Vojne policije iz Pakraca, da imaju ovlasti postupati u tom mjestu, da je zapovjednik toga voda neki Kufner, a kasnije u razgovoru mu je Jirasek rekao da je zapovjednik toga

²¹ Zapisnik s glavne rasprave od 9. ožujka 2011. godine, str. 6, odlomak 4, redak 6 i 7

voda osoba po prezimenu Šimić. Rekao mu je da provode istražne radnje, da ljude odvođe na ispitivanje u njihovo zapovjedišće u Marino Selo. Svjedok se vratio u Daruvar i o tome što je utvrdio izvijestio Nikolu Ivkanca. Dogovorili su se da pozovu Jiraseka u Daruvar na razgovor. Kada je Jirasek došao svjedok ga je pitao ima li kakav dokument za dužnosti koje obnašaju. Jirasek mu je pokazao potvrdu formata A4, na toj potvrdi bila je napisano 5 ili 6 imena, jedno je bilo Jirasek, pisalo je da ti ljudi imaju pravo obnašati dužnosti. U zaglavlju te potvrde stajala je oznaka «MUP». Osim te potvrde Jirasek je imao i iskaznicu koju je potpisao Tomislav Merčep. Na oba ta dokumenta bio je pečat MUP RH. Nakon što je to vidio svjedok je rekao Jiraseku da po toj potvrdi on i ljudi navedeni u potvrdi nisu vojni policajci. O razgovoru sa Jirasekom svjedok je izvijestio Nikolu Ivkanca koji mu je predložio da ponovo pozove Jiraseka na razgovor kako bi ga uhitili i utvrdili što se stvarno događalo u Kipu i Marinom Selu. Jirasek je uhićen pred dvorcem u Daruvaru. Nakon što je Jirasek uhićen svjedoku nije poznato što se sa njim događalo.

Svjedok je rekao da je njegov vod Vojne policije osnovan u listopadu 1991. godine po zapovijedi Ministarstva obrane. On je postao pripadnikom toga voda nakon što je prešao iz rezervnog sastava MUP RH.

Na upit braniteljice opt. Damira Kufnera da je u iskazu danom 9. svibnja 2008. godine rekao da je pitao svjedoka Jiraseka tko mu je zapovjednik, na što mu je Jirasek odgovorio da to nije njegova briga i nije mu želio odgovoriti, svjedok je pojasnio da mu je Jirasek tada rekao da je zapovjednik, prvo Kufner, potom je rekao da je Šimić. Zbog toga je svjedok mislio da Jirasek «mulja»²², stoga je u tom iskazu rekao da mu Jirasek nije izričito htio odgovoriti tko mu je zapovjednik. Ponovio je da mu je tom zgodom Jirasek rekao tako kako je danas iskazao.

Na upit branitelja opt. Davora Šimića svjedok je rekao da je on postao zapovjednik voda Vojne policije pri 52. samostalnom bataljunu u studenome 1991. godine. U prosincu 1991. godine došlo je do reorganizacije, osnovana je 69. bojna Vojne policije u Bjelovaru. Nakon toga Miroslav Kopljar je rekao svjedoku da su oni izdvojeni vod Vojne policije pri 69. bojni. Taj vod Vojne policije bio je u sastavu 2. satnije Vojne policije, zapovjednik satnije bio je Josip Beljan sa sjedištem u Bjelovaru. Svjedok zna da je u Pakracu osnovan vod Vojne policije koji je također bio u sastavu 69. bojne Vojne policije, da je zapovjednik toga voda bio Davor Šimić, no, zbog dislociranosti nisu imali kontakata.

Svjedok Josip Beljan

U jesen 1991. godine svjedok je bio zapovjednik voda Vojne policije pri 105. brigadi. Reкао je da je 69. bojna Vojne policije formalno osnovana 1. prosinca 1991. godine, no njezin ustroj je dugo trajao. Kada je svojedok ušao u Vojnu policiju nije bilo dokumentacije o organizaciji i ustroju. Vojne jedinice su se zbog specifičnosti događanja osnivale na temelju dogovora pojedinih osoba. On je dobio uputu da osnuje vod pri 105. brigadi što je i učinio.

Nakon što je osnovana 69. bojna Vojne policije u njezinu sastavu je bio i vod Vojne policije iz Marinog Sela, zapovjednik toga voda od 10. prosinca 1991. godine bio je Davor Šimić. Sjedište voda je bilo u Marinom Selu. Što se tiče organizacije i djelovanja te jedinice prije toga datuma svjedok je nešto čuo o osobi po nadimku «Gadafi», no međutim, ta je osoba poginula na ratištu i stoga ne zna kakva je njegova uloga bila u osnivanju te jedinice.

Nakon što je ustrojena 69. bojna Vojne policije pokušali su ustroj i funkcioniranje bojne uspostaviti po pravilima vojne službe, od zapovijedanja do ponašanja. No, međutim, s obzirom na teško vrijeme u kojemu su se nalazili, proces organizacije i ustroj funkcioniranja 69. bojne Vojne policije bio je dugotrajan i težak.

²² zapisnik od 8. ožujka 2011. godine, str. 10, odlomak 4, redak 5

O odnosu SIS-a i Vojne policije svjedok je rekao da SIS nije imao ovlasti izdati zapovijed Vojnoj policiji. U odnosu na operativno funkcioniranje SIS-a i Vojne policije, na području gdje je on bio zapovjednik odnosi su bili drugačiji u Varaždinu od odnosa u drugim mjestima. U Varaždinu su ti odnosi bili odlični, on je sa djelatnikom SIS-a razgovarao i poslušao njegove savjete o kvaliteti i karakteristikama pojedinih ljudi, sukladno tome je mogao i postupati. Na pakračkom području do veljače ili ožujka 1992. godine nije znao tko je osoba iz SIS-a nadležna za obnašanje tih dužnosti.

Kada je u prosincu 1991. godine osnovana Bojna više se radilo o formalnom ustroju jer su u sastav Bojne ulazile već formirani vodovi Vojne policije koji su već ranije postojali pri nekim drugim jedinicama. Tako je Bojni priključen i vod Vojne policije iz Marinog Sela u obliku u kakvom je bio u trenutku priključenja. Formalni oblik zapovijedanja u tim jedinicama počeo se primjenjivati od veljače 1992. godine, a do tada Vojna policija je funkcionirala na način da su bili na punktovima, kontrolirali su promet na punktovima, nije bilo pisanih zapovijedi s određenim dužnostima koje su pripadnici tih jedinica trebali obnašati. On je kao zapovjednik Satnije vršio kontrolu obilazeći na terenu, bio je i u bazi u Marinom Selu nekoliko puta kada je bio izvješćen o stanju voda i dužnostima koje obnašaju.

Na upit zamjenika ŽDO iz Osijeka svjedok je rekao da ga prilikom obilaska voda Vojne policije u Marinom selu nije zanimalo konkretno što oni rade već je li taj vod popunjen s dovoljnim brojem ljudi. Prvo izvješće o stanju voda Vojne policije u Marinom Selu dao mu je Davor Šimić, a nakon njega izvješćivao ga je Gojko Brzica. Opt. Davor Šimić ga nije izvijestio da u bazi ima 4 uhićene osobe, no, prilikom obilaska toga voda svjedok je vidio 4 starije osobe koje su se tu slobodno kretale, jedan muškarac je cijepao drva a drugi im je ponudio nešto za popiti. Svjedok nije imao dojam da se radi o uhićenicima jer su se te osobe kretale po objektu zajedno sa vojnicima. Kada je pitao što u bazi rade civili Davor Šimić mu je rekao da se radi o ljudima koji nemaju kamo otići. Svjedok se ne sjeća jesu li ti civili bili u veljači 1992. godine u Marinom Selu u ribarskoj kolibi u vrijeme kada je zapovjednik voda Vojne policije iz Marinog Sela postao Gojko Brzica.

Na upit branitelja opt. Davora Šimića svjedok je rekao da je njegov prvi dojam u susretu sa opt. Davorom Šimićem bio da su optuženiku «slabo» išle vojničke dužnosti. Nije mu poznato što se dogodilo sa civilima koje je zatekao u obilasku baze voda Vojne policije u Marinom Selu.

Novi dokazni prijedlozi

Zamjenik ŽDO iz Osijeka odustao je od ispitivanja svjedoka Miroslava Kopljara, te je predložio da se pročitaju iskazi ostalih svjedoka koji su ispitani tijekom ovog kaznenog postupka.

Braniteljica opt. Damira Kufnera predložila je da se neposredno ispitaju svjedoci Zdravko Čatak, Josip Huška i Dragutin Hubak. Suglasna je da se pročitaju iskazi svih ostalih svjedoka ispitanih u ovom kaznenom postupku.

Branitelji opt. Davora Šimića, opt. Pavla Vancaša, opt. Tomice Poletta i opt. Antuna Ivezića nisu imali novih dokaznih prijedloga, suglasni su s čitanjem iskaza svjedoka danih tijekom ovoga kaznenog postupka te s neposrednim saslušanjem svjedoka predloženih od braniteljice opt. Damira Kufnera.

Branitelj opt. Željka Tutića predložio je da se neposredno ispitaju svjedoci Snježana Tutić (supruga opt. Željka Tutića), Tomislav Ančić i Slađana Višić.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka suglasio se neposrednim ispitivanjem svjedoka Zdravka Čatka, Josipa Huške i Snježane Tutić, dok se protivio ispitivanju svjedoka Dragutina Hubaka, Tomislava Ančića i Slađane Višić.

Vijeće je Rješenjem usvojilo prijedlog da se neposredno ispitaju svjedoci Zdravko Čatak, Josip Huška, Dragutin Hubak i Snježana Tutić. Odbilo je kao nevažne prijedloge za neposrednim ispitivanjem svjedoka Tomislava Ančića i Slađane Višić.

Ročišta za glavnu raspravu održat će se **28. i 30. ožujka te 4., 5. i 6. travnja 2011. godine u 9.00 sati.**

28. ožujka 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković - OSCE Zagreb

Svjedokinja Snježana Tutić, supruga opt. Željka Tutića (upozorena u smislu čl. 234. st. 1. t. 1. ZKP da je kao bračni drug okrivljenika oslobođena obveze svjedočenja, svjedokinja je rekla da otklanja blagodat neobveze svjedočenja i da želi dati iskaz)

Svjedokinja je ostala kod svog iskaza danog na glavnoj raspravi pred Županijskim sudom u Požegi. Ponovila je da je dana 14. kolovoza 1991. godine rodila sina u Bolnici u Pakracu. U trenutku napada na Pakrac se nalazila u Bolnici. Iz bolnice je izašla 20. kolovoza 1991. godine i otišla kod suprugove sestre jer u svoju kuću nije mogla ići. Nakon toga sa suprugom i djetetom je otišla kod suprugovih rođaka u Somobor. Dana 29. kolovoza 1991. godine opt. Željko Tutić je otišao na ratište, a svjedokinja je ostala s djetetom starim mjesec dana u Samoboru. U toj kući vrlo brzo je bilo puno prognanika. Molila je supruga da je smjesti nekamo dalje. Sa suprugom je otišla na otok Krk. Sa suprugom se često svađala jer joj je on prigovarao da se zbog nje mora skrivati, da ne može na ratište. Na TV su gledali izvješća s ratišta. Dana 20. studenoga čuli su da je Vukovar pao. Svjedokinja za svoje roditelje i sestru, koji su živjeli u Veberovom sokaku u Pakracu, nije ništa znala. Dana 28. studenoga 1991. godine pričala je sa kolegicom i od nje je čula da je pao Lipik. Nakon toga razgovora suprug Željko Tutić se spremio i otišao na ratište u Pakrac. Poznato joj je da je tijekom rata njezin suprug Željko Tutić imao nadimke „Bobetko“, „Želja“, „Deki“

Svjedok Josip Huška

Rekao je da je u jesen 1991. godine bio zapovjednik topništva 76. bataljuna. Osobno je poznavao osobu nadimkom „Gadafi“. Susretao ga je na koordinacijskim sastancima koje su imali u svezi obrane Pakraca i Lipika. „Gadafi“ je imao vojnih iskustava iz Libije. U razgovoru je svjedok čuo da „Gadafi“ želi formirati jednu interventnu jedinicu, koja bi se sastojala od najkvalitetnijih boraca. Ta jedinica bi pomagala ostalim hrvatskim postrojbama na punktovima na raširenom ratištu. Krajem rujna ili početkom listopada „Gadafi“ je odabrao izvjestan broj ljudi iz postojećih jedinica, došao je i kod svjedoka vidjeti ima li iskusnih boraca koji bi išli u interventnu jedinicu.

„Gadafi“ je za bazu interventne jedinice izabrao Ribarsku kolibu u Marinom Selu, želeći da ta postrojba bude izdvojena od ostalih jedinica kako bi ih on mogao dalje obučavati za vojno djelovanje. No, dana 28. studenoga 1991. godine „Gadafi“ je poginuo, nakon čega je ta jedinica u prosincu pripojena Vojnoj policiji u Bjelovaru. Svjedoku je poznato da je „Gadafi“ prilikom izbora ljudi za jedinicu kontaktirao sa Damirom Kufnerom kao osobom odgovornom za sigurnost u vojnim postrojbama. O događajima u Marinom Selu, koji su predmet ovoga kaznenog postupka, nema neposrednih saznanja.

Svjedok je 1993. godine zamijenio opt. Damira Kufnera na mjestu načelnika SIS za pakračko područje. Kada je došao u Centar SIS-a u Bjelovaru tamo nije zatekao dokumentaciju koja bi ostala iza njegova prethodnika. Dobio je informaciju da je cjelokupna dokumentacija u Zagrebu. Od Željka Amenta i Vlade Đakometija je dobio informaciju da je Damir Kufner kvalitetno odrađivao posao

načelnika sigurnosti za pakračko područje, budući nije bio educirani djelatnik obavještajne službe. Nakon što je svjedok postao načelnik SIS-a za pakračko područje o njegovu radu i saznanjima, informacijama koje je prikupio na terenu, sačinio je izvješća koja su analitički obrađena u službi i pohranjena. Rekao je da djelatnici SIS-a nisu imali nikakvih zapovjednih ovlasti u odnosu na pripadnike vojne policije ili postrojbe HV, niti je po organizaciji služba ustrojena da bi davala zapovijedi bilo kojoj postrojbi HV.

Stožer obrane Pakraca svoje sjedište imao je u Donjoj Obriježi, koja je od Pakraca udaljena 8 km u zaleđu Pakraca. Marino Selo je od Donje Obriježi udaljeno 8 km u smjeru zapada. Udaljenost između Pakraca i Marinog Sela je oko 20 km. Svjedoku nije poznato gdje je bilo sjedište opt. Damira Kufnera kao načelnika SIS-a za pakračko područje. Kada je svjedok postao načelnik SIS-a za pakračko područje sjedište je imao u Bjelovaru. Kada je stupao na dužnost umjesto Damira Kufnera (1993. godine) saznao je od optuženika da je imao ured u Garešnici.

Svjedok Dragutin Hubak

Rekao je da je od 1981. godine bio djelatnik Službe državne sigurnosti u Bjelovaru. Godine 1991. bio je operativac u Službi za zaštitu ustavnog poretka (u daljem tekstu SZUP). Od nadređenih je dobio zapovijed da ustroji za osiguranje Republike Hrvatske na pakračkom području. Sjedište je imao u Bjelovaru, svaki dan je putovao osobnim automobilom na pakračko područje. Načelnik SZUP-a u Bjelovaru u to vrijeme bio je Mile Čuk.

Sa opt. Damirom Kufnerom upoznao ga je Jordan Atanasoski, stoga je zaključio da je g. Atanasoski bio nadređen Damiru Kufneru. U operativnom radu svjedok je bio zadužen za civilni dio sigurnosti, dok je opt. Damir Kufner bio zadužen za vojnu stranu sigurnosti.

Prve informacije o događajima i odvođenju civila iz okolnih mjesta Pakraca u Marino Selo svjedok je dobio od Damira Kufnera u studenome 1991. godine. O tome je sačinio službenu bilješku, izvijestio svoje nadređene od kojih je dobio nalog da izađe na teren i ispita ta događanja. Sa Jordanom Atanasoskim i Damirom Kufnerom je otišao u objekt u Marino Selo. Tamo su zatekli nekoliko uniformiranih vojnika, za koje se ne sjeća jesu li ih pitali za imena. Ne sjeća se jesu li pitali tko im je zapovjednik. Na pitanje što znaju o odvođenju civila ti vojnici su izjavili da o tome nemaju nikakvih saznanja. Svjedok, Atanasoski i Kufner su željeli pogledati i ostale prostorije kao i podrum, no, to nisu mogli učiniti. Takvo postupanje pripadnika HV i nemogućnost ulaska u te prostorije svjedok je smatrao osobnim profesionalnim neuspjehom. O tome je predao izvješće svojim pretpostavljenim, načelniku SZUP-a u Bjelovar. Svjedoku nije poznato što je bilo sa tim izvješćem, je li kamo slano. Ispred toga objekta svjedok nije vidio civile. Nakon toga sa Jordanom Atanasoskim i Damirom Kufnerom je otišao u mjesto Kip vidjeti iz kojih kuća su odvedeni civili. Ne može se sjetiti je li to bilo istoga dana kada su bili u Marinom Selu ili koji dan kasnije. U Kip su povelili jednog čovjeka koji im je iz auta pokazivao iz kojih kuća su civili odvedeni. U te kuće nisu ulazili, nisu razgovarali sa srodnicima o odvođenju. U Kipu je svjedok „više bio promatrač“, dok su Jordan Atanasoski i Damir Kufner razgovarati sa tim čovjekom koji im je pokazivao kuće. Svjedok ne zna koliko je udaljen Kip od Marinog Sela. Nakon što su obišli Kip sačinio je izvješće koje je nosilo naziv „IZVJEŠTAJ“. Svjedok se ne sjeća je li prilikom posjeta objektu u Marinom Selu bio naoružan. Pretpostavlja da su Atanasoski i Kufner bili naoružani. Ne sjeća se jesu li pripadnici HV u tom objektu bili naoružani.

Braniteljica opt. Damira Kufnera predložila je da se svjedok Zdravko Čatak neposredno ispita na glavnoj raspravi, da se pozove kratkim putem na raspravu zakazanu za 30. travnja 2011. godine.

Vijeće je donijelo Rješenje kojim današnju raspravu prekida. Rasprava će biti nastavljena dana **30. ožujka 2011. godine u 9.00 sati**. Na raspravu će se prisilnim putem dovesti svjedok Zdravko Čatak.

30. ožujka 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković - OSCE Zagreb

Svjedok Zdravko Čatak

U obranu Prakaca uključio se 19. kolovoza 1991. godine. U obrani Pakraca sudjelovao je do pogibije zapovjednika Širca. Početkom prosinca 1991. godine pristupio je interventnom vodu. Prije pristupanja tom vodu na ratištu je čuo da se osniva jedna interventna jedinica (vojna policija), koja bi trebala pomagati obrani na pojedinim dijelovima ratišta. Iz pogovora je čuo da se u Marinom Selu nalazi takva jedinica. Između 1. i 3. prosinca 1991. godine otišao je u Marino Selo, gdje ga je dočekaopt. Damir Šimić, zapovjednik te postrojbe.

Nakon što se priključio vodu kao vojni policajac nije bio raspoređen na neki konkretni punkt. Kamionom je odvezio zaplijenjene stvari u skladište u Gaju, kretao se po terenu, obično je boravio u Pakracu. U vodu vojne policije upoznao je Damira Jiraseka zvanog „Ćiro“, koji je u vodu vojne policije bio problematičan, stalno je bio u sukobima sa pripadnicima HV, 8 dana nije dolazio na punkt u Badljevinu.

Od prisutnih optuženika svjedok poznaje Davora Šimića, Pavla Vancaša, Tomicu Poletta, Željka Tutića i Antuna Ivezića, dok Damira Kufnera u to vrijeme nije poznao. Koliko se sjeća nije ga vidio u Marinom Selu. Upoznao ga je tek 1992. godine. U vod vojne policije došao je sa braćom Borom i Damirom samoinicijativno, tamo ga nije nitko uputio (u istrazi je rekao da ga je nakon smrti „Gadafija“ netko uputio da se javi Damiru Kufneru radi pristupanja interventnom vodu. Damir Kufner ga je uputio opt. Davoru Šimiću). Kada mu je danas predočen taj dio njegova iskaza iz istrage svjedok je rekao da on tako nije iskazivao, da ga nije nitko uputio u interventni vod, javnim pogovorom je čuo za njegovo formiranje te mu je pristupio.

Svjedoku je poznato da su pripadnici vojne policije imali nadimke, no, nisu mu poznati nadimci optuženika Tomice Poletta, Antuna Ivezića i Željka Tutića iz toga vremena, a poznat mu je nadimak opt. Pavla Vancaša „Dida“ (u istrazi je rekao da Željka Tutića zna kao „Ekija“, da je došao iz Merčepove jedinice, da je vozio tenkt). Kada mu je danas predočen taj dio njegova iskaza iz istrage svjedok je rekao da je opt. Željka Tutića označio nadimkom „Eki“ vjerojatno zato što je to pročitao iz novina na početku vođenja ovog kaznenog postupka, ali da ga on u vodu vojne policije nije poznao po nadimku.

Svjedok je rekao da Damiru Jiraseku „Ćiri“ ništa nije govorio o opt. Damiru Kufneru i to stoga što u kritično vrijeme nije poznao optuženika. Kako je već ranije rekao upoznao ga je 1992. godine. Svi pripadnici voda vojne policije bili su mlađi od svjedoka i dvadesetak godina i zbog razlika u godinama svjedok se sa njima nije družio. Rekao je da nije istina da je „Ćiri“ Jiraseku rekao da je Damir Kufner zapovjednik voda.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka predložio je da se pročitaju iskazi svjedoka koji su ispitani tijekom kaznenog postupka. **Branitelji svih optuženika** suglasili su se sa tim dokaznim prijedlogom.

Pročitani su iskazi svjedoka: Antuna Brkljačića, Duška Kličeka, Gorana Miklesa, Zvonka Novokmeta, Dragutina Andrića, Stjepana Klasića, Zdenka Klimeša, Željka Amenta, Jadranke Ančić, Davora Širca, Mileta Džolića, Darka Jozipovića, Duška Štrbca, Tihomira Vukovića, Jasmina Ibrajića, Gorane Hodak, Dragutina Kralja, Sandre Grbešić, Pere Tutića, Dalibora Vukovića, Slađana Ljevara, Ive Tutića, Ivana Hale, Mare Budde, Adne Danojević, Stjepana Kupsjaka, Ive Tutića, Roberta Mateša, Ante Brkljačića, Petra Barschiera, Vene Posepala, Dubravka Klaića, Gorana Dašeka, Tihomira Brkića, Vitomira Kovačevića, Antuna Černušeka, Drage Marijanovića, Lolite Komljenović i Zdenke Štrbac.

Izvršen je uvid u četrdeset materijalnih dokaza.

Stranke i sudionici postupka nisu imali novih dokaznih prijedloga.

Predsjednik Vijeća izvijestio je nazočne stranke i sudionike postupka da je Vijeće zatražilo od SOA-e izvješće postoji li iz kritičnog vremena izvješće o odvođenju mještana Kipa u Marino Selo.

Predsjednik Vijeća je donio Rješenje kojim današnju raspravu prekida radi pripremanja obrana optuženika te će se rasprava nastaviti dana **4. travnja 2011. godine u 9.00 sati.**

4. travnja 2011. godine – odgoda glavne rasprave

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković - OSCE Zagreb

Predsjednik Vijeća za ratne zločine izvijestio je nazočne stranke i sudionike postupka da je u spis zaprimljen podnesak braniteljice opt. Damira Kufnera kojim se izvješćuje Sud da je opt. Damir Kufner dana 1. travnja 2011. godine primljen u Opću županijsku bolnicu u Pakracu, da je operiran po dijagnozi nespecificirane preponske kile s opstrukcijom. Predsjednik Vijeća razgovarao je sa dr. Vitomirom Kovačevićem iz Opće županijske bolnice u Pakracu. Utvrđeno je da će oporavak opt. Damira Kufnera od navedene operacije trajati 4 tjedna.

Budući da nisu ispunjeni zakonski uvjeti za održavanje glavna rasprava je prekinuta.

Vijeće je donijelo Rješenje kojim je zakazalo ročišta za glavnu raspravu za dane **3., 4. i 5. svibnja 2011. godine u 9,00 sati.**

4. svibnja 2011. godine – odgoda glavne rasprave

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović - Centar za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković – Ured OEES-a u Zagrebu

Predsjednik Vijeća za ratne zločine izvijestio je nazočne stranke i sudionike postupka da je dana 2. svibnja 2011. godine u sudski spis zaprimljen podnesak braniteljice opt. Damira Kufnera kojim je Sudu dostavila medicinsku dokumentaciju za svoga branjenika. Iz te dokumentacije je vidljivo da je kod opt. Damira Kufnera nastupila infekcija postoperativne rane što zahtijeva svakodnevnu terapiju antibioticima, previjanje i mirovanje. Predsjednik vijeća telefonski je razgovarao sa liječnikom Opće županijske bolnice u Pakracu, dr. Vitomirom Kovačevićem, koji ga je izvijestio da se očekuje da zdravstveno stanje opt. Damira Kufnera bude sanirano nakon terapije antibioticima za 10-tak dana, te da se očekuje da će nakon toga biti sposoban nazočiti raspravi.

Budući da nisu ispunjeni zakonski uvjeti za održavanje glavna rasprava je prekinuta.

Vijeće je donijelo Rješenje kojim je zakazalo ročište za glavnu raspravu za dan **19. svibnja 2011. godine u 9,00 sati.**

19. svibnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović i Miren Špek iz Centra za mir, nenasilje i ljudska prava iz Osijeka, Đuro Ivković iz Ureda OEES-a u Zagrebu

U nastavku dokaznog postupka ispitani su optuženici.

Opt. Damir Kufner

Ostao je kod svojih iskaza iz istrage (13. studenoga 2007. godine, 12. prosinca 2007. godine i 16. srpnja 2008. godine), s glavne rasprave od 3. ožujka 2009. godine. Rekao je da je prvi put čuo za potrebu za formiranje interventnog voda na sastanku Štaba TO Pakrac, kada su odgovorni u Štabu raspravljali o potrebi formiranja toga voda i o tome donijeli odluku.

U Štabu TO Pakrac optuženik je bio pomoćnik komandanta za sigurnost. Optuženik je, za potrebu osnivanja toga voda, trebao obaviti sigurnosnu provjeru zapovjednog kadra. Provjeru je napravio za „Gadafija“, te je o tome izvijestio svoga nadređenog Jordana Atanasoskog, koji je nakon njega također izvršio svoj dio posla u vezi provjere zapovjednika „Gadafija“. Optuženik je napravio sigurnosnu provjeru i Davora Šimića, koji je bio zapovjednik toga voda i o tom je dao pozitivnu procjenu. Također je dao pozitivnu procjenu i za Gojka Brzicu, koji je zamijenio Davora Šimića na mjestu zapovjednika toga Voda. Kako je na terenu kružila priča o Interventnom vodu, dečke koji su pitali o tome upućivao je u Marino Selo da se tamo jave. No, on osobno nikada nije vršio odabir ljudi koji bi trebali biti pripadnici toga voda. „Gadafi“ je pokazao optuženiku mjesto gdje će biti stacioniran taj vod. Optuženik ne zna kada je točno formiran Interventni vod. Prvi razgovori o njegovom formiranju obavljani su krajem listopada 1991. godine. Zapovjednik toga voda do svoje pogibije bio je „Gadafi“, koji je poginuo krajem studenoga 1991. godine.

U svojoj nadležnosti pomoćnika komandanta za sigurnost optuženik je imao cjelokupno područje od Novske do Grubišnog Polja. Obavljao je sigurnosne poslove na tom području. Nije imao dodira i nije bio zapovjednik Interventnog voda. Stanje na terenu je bilo neorganizirano, stoga su svi iz Štaba TO Pakrac pomogli organizaciji koliko su mogli nabavljajući hranu, opremu, uniforme. Optuženik je s profesionalnog aspekta sudjelovao u osnivanju i drugih jedinica na terenu, na način da je vršio provjeru zapovjednog kadra.

Nakon osnivanja Štaba TO Pakrac optuženik je početkom prosinca 1991. godine postao načelnik SIS-a u Operativnoj grupi Pakrac. U ožujku 1992. godine postao je djelatnik Centra SIS-a u Bjelovaru, profesionalni djelatnik.

Za događaje u Marinom Selu prvi put je čuo par dana nakon pada Vukovara, bio je u Zagrebu. Informaciju je čuo od svog dojavljivača imenom „Alfa“. Telefonom je dobio informaciju da se Ćiro Jirasek u mjesnoj kavani hvali da je u Kipu ubio neke Srbe. O tome je izvijestio Jordana Atanasoskog. Optuženik pripadnike voda iz Marinog Sela nije osobno poznao. Ćiru Jiraseka je upoznao par dana nakon povratka iz Zagreba. Ćiro Jirasek je došao sa nekoliko pripadnika toga voda tražiti optuženika u Poljani, zbog toga što ga je optuženik navodno cinkao za počinjena djela u Marinom selu. Situacija je pri tom susretu bila prilično „naelektirizirana“. Sa Ćirom Jirasekom su došli vojnici, bili su naoružani. U optuženikovu društvu je bio Božidar Lujanac, a pridružio im se i Slavko Gamauf. Ćiro Jirasek se predstavio kao zapovjednik punkta u Badljevinu. Osobni osjećaj optuženika je da ga je Ćiro Jirasek htio ubiti i da nije Lujanac bio naoružan ne zna kako bi se to završilo. Susret je završio na način da su se dogovoriti da će nakon nekoliko dana otići u Kip i provjeriti što se tamo doista dogodilo. Ćiro Jirasek je tvrdio da on nije ubio nikoga već da je mještane iz Kipa zarobio i jedan dio odveo u Marino Selo. Nakon toga optuženik je otišao za Garešnicu a Ćiro Jirasek sa svojim vojnicima, u dva automobila, uputio se prema Daruvaru. O susretu sa Ćirom Jirasekom optuženik je izvijestio Jordana Atanasoskog. Dogovorili su se da za nekoliko dana odu sa pripadnicima SZUP-a na teren i utvrde

činjenično stanje. U Kip su išli optuženik, Jordan Atanasoski, Hubak i Mato Ćurić iz SZUP-a. Ćiro Jirasek im je prilikom dolaska u Kip pokazao kuće iz kojih su odvedeni Srbi, pokazao je prema Miljanovcu gdje su kopali rovove. Od Hubaka ili Ćurića su čuli da je policija došla s informacijom da su u Kipu pronađeni neki mrtvi ljudi.

Po dolasku u Marino Selo našli su ljude koji su im dopustili da uđu u restoran u tom objektu. Rekli su im da nemaju zarobljenike. Nisu im dopustili obilazak i pregled objekta. Skuhali su im kavu. Nakon sat i pol razgovora napustili su Marino Selo.

Za vrijeme obnašanja svoje dužnosti u sigurnosnoj službi optuženik je primjećivao nepravilnosti i nezakonitosti na terenu i o istima je, sukladno svojim saznanjima, podnosio izvješća svojim nadležnima. O tome je u spis priložio jedan dio dokumentacije koja je njemu dostupna, a koja potvrđuje ovakvo njegovo ponašanje. S obzirom na situaciju na terenu i oružje koje je bilo dostupno svima, bilo je vrlo opasno pisati izvješća, trebalo je dobro paziti kome se piše i što se piše. Osim toga mogao je biti i sumnjiv jer mu je supruga Srpkinja. Stoga je njegov posao bio vrlo opasan.

Načelnik sigurnosti Štaba TO Pakrac bio je od 15. listopada do 6. prosinca 1991. godine. Svoj posao sigurnosti obnašao je na terenu i u Štab TO Pakrac je navraćao kako mu je dopuštao njegov operativni posao. Kada bi došao u Štab pitao je imaju li problema i kakvi su ti problemi. O svemu što je na terenu saznao izvješćivao je svoga nadređenog Jordana Atanasoskog.

Pripadnicima Voda VP nikada nije davao opasače niti uniforme. Iz voda VP nitko nije izvijestio optuženika da su u mjestu Kip uhićeni neki ljudi, već ga je s terena izvijestila njegova veza „Alfa“. Optuženik je rekao da on s vodom VP nije bio u akciji uhićenja ljudi u mjestu Kip. Nema saznanja zašto je Ćiro Jirasek rekao da je optuženik bio nazočan uhićenju ljudi ih Kipa, možda stoga što mu se želio osvetiti.

Optuženik je u spis priložio dokumentaciju koju je kao djelatnik SIS-a radio u inkriminirano vrijeme, kojom želi dokazati da je djelokrug njegova rada obuhvatio cjelokupno područje Zapadne Slavonije.

Opt. Davor Šimić

Ostao je kod svojih iskaza iz istrage (13. studenoga 2007. godine, 3. prosinca 2007. godine, 12. svibnja 2008. godine i 16. srpnja 2008. godine), te na glavnoj raspravi (3. ožujka 2009. godine). Rekao je da je zapovjednik voda VP postao formalno 1. prosinca 1991. godine, no, stvarno je postao zapovjednik nekoliko dana kasnije, negdje oko 8. prosinca 1991. godine. Njegovo imenovanje bilo je u Bjelovaru, kod zapovjednika 69. bataljuna Miroslava Kopjara.

Optuženik je rekao da je u trenutku kada je postao zapovjednik u Marinom Selu na ribnjacima zatekao 4 civila, dvije žene i dva muškarca. Rekao je da su ti civili boravili na tom prostoru, on ih nije smatrao zarobljenicima „jer su se sasvim slobodno mogli kretati po tom prostoru, budući objekt na ribnjacima nije bio isključivo vojni objekt s prijavnicom i stražom, budući su na tom objektu, pored vojnika, ta 4 civila, bili i drugi civili, odnosno kuharice koje su kuhale hranu za djelatnike tih ribnjaka“²³. Četvero civila boravilo je u sobi prizemlju, s desne strane, zadnja soba u hodniku. Tijekom noći te osobe nitko nije zaključavao, na objektu nije bilo straže, no, svaku noć je netko bio dežuran. U sobi gdje su bile te osobe bila je peć, no, optuženik se više ne sjeća jesu li imali toplu vodu. Pored objekta na ribnjacima u Marinom Selu prolazila je prometna cesta. Za četvero civila znali su optuženikovi nadređeni, izvijestio je o njima Kopjara, Hegeda i Beljana. Oni su, prilikom dolaska u Marino Selo, vidjeli te civile. Optuženik je rekao da on smatra da te osobe nisu željele napustiti objekt u Marinom Selu, jer nisu imale kamo otići a nisu se željeli prijaviti u Crveni križ kako ne bi otišli u razmjenu. Te osobe su i nakon njegova odlaska s mjesta zapovjednika ostale u tom objektu. Dok je bio

²³ Zapisnik s glavne rasprave Županijskog suda u Osijeku, br. Krz-48/10 od 19.5.2011. godine, str. 6

zapovjednik nabavljao im je lijekove. Sa Brajom Grujićem, kojemu je donosio lijekove, ostao je dobar, viđao ga je nakon rata posebno kroz svoj posao veterinara. Lijekove je donosio i Jeki Žestić.

U Marino Selo na ribnjake optuženik je došao početkom studenoga 1991. godine. Tamo ga je odveo opt. Damir Kufner, upoznao ga sa zapovjednikom Interventnog voda „Gadafijem“. Kao zapovjednik voda VP svakodnevno je obilazio punktove na kojima su bili pripadnici njegova voda VP, koji su mu podnosili izvješća o stanju na punktovima. O onome što je saznao izvješćivao je neposredno nadređene, Hegeda, Kopjara. Rekao je da se ne sjeća da je bilo kada tražio sa Ćirom Jirasekom opt. Damira Kufnera, posebno ne da bi ga pitao je li on zapovjednik voda VP.

U objektu na ribnjacima u Marinom Selu optuženik je sobu dijelio sa Gojkom Brzicom. Ne sjeća se da su drugi vojnici imali točno određene sobe, ne sjeća se natpisa po vratima soba. Vojnici su se često izmjenjivali i odlazili na punktove. U sobama je bilo grijanje, grijalo se na peći na drva. U sobama je bio sanitarni čvor. U nekim sobama je bilo tople vode a u nekim nije bilo, objekt je bio devastiran.

Živko Kosijer je bio civil prisutan na ribnjacima u Marinom selu. U vrijeme kada je optuženik bio zapovjednik Živko Kosijer nije bio pripadnik voda VP. Je li bio pripadnik toga voda prije ili kasnije optuženik nema saznanja.

Opt. Pavao Vancaš

Ostao je kod svojih iskaza danih u istrazi (25. ožujka 2008. godine, 5. svibnja 2008. godine i 16. srpnja 2008. godine), te na glavnoj raspravi (4. ožujka 2009. godine). Ne smatra se krivim za kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. Nije želio odgovoriti na pitanje Zamjenika ŽDO iz Osijeka kada je postao pripadnik voda VP. Tri dana nakon dolaska u vod VP (u Marinom Selu) otišao je na punkt u Gaju, gdje je bio cijelo vrijeme dok 15. prosinca 1991. godine nije premješten na punkt u Badljevinu. Na punkt ih je odvezao Ćiro Jirasek, koji je u to vrijeme jedini imao auto.

U vezi događaja s oštećenicom Milkom Bunčić optuženik je rekao da priznaje da je u veljači 1992. godine dva puta lagano ošamario oštećenicu i to nakon što su je pripadnici HV doveli nazad u Marino Selo. Udario ju je zato što je bio frustriran njezinim odlaskom, budući je s ribnjaka u Marinom Selu mogla otići kada je htjela a otišla je kada je on bio dežuran. Osim toga, bio je ljut i stoga što je otišla i na taj način je mogla naići na minsko polje i poginuti.

Optuženik je rekao da u trenutku njegova dolaska u Marinom Selu nije bilo zatočenika, tu su bili samo civili koji su se slobodno kretali. Pored četvero civila tu su bile i kuharice i radnici koji su radili na ribnjaku. Civili koji su bili na ribnjacima spavali su u objektu u kome su spavali i pripadnici voda VP. U sobama je postojalo grijanje i sanitarni čvor, a jesu li imali toplu vodu optuženik ne zna. U njegovoj sobi nije bilo tople vode.

Opt. Tomica Poletto

Ostao je kod svojih iskaza danih u istrazi (21. ožujka 2008. godine i 17. srpnja 2008. godine), te na glavnoj raspravi (4. ožujka 2009. godine). Rekao je da se ne osjeća krivim za djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. Ne želi odgovarati niti na jedno pitanje.

Opt. Željko Tutić

Ostao je kod svojih iskaza danih u istrazi (21. ožujka 2008. godine i 18. srpnja 2008. godine), te na glavnoj raspravi (4. ožujka 2009. godine). Rekao je da ne želi odgovarati niti na jedno pitanje. Dodao je: „Žao mi je što sam se borio pet godina za ovakvu Hrvatsku“.

Opt. Antun Ivezić

Ostao je kod svojih iskaza koje je dao u istrazi (21. ožujka 2008. godine i 18. srpnja 2008. godine), te na glavnoj raspravi (4. ožujka 2009. godine). Rekao je da ne želi odgovarati niti na jedno pitanje.

Braniteljica opt. Damira Kufnera predala je Vijeću i ŽDO iz Osijeka primjerak dokumentacije koju je sačinio optuženik (izvješća).

Vijeće je izvršilo uvid u 19 izvješća koje je pisao opt. Damir Kufner.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka zatražio je primjereni rok za izmjenu optužnice s obzirom na utvrđeno činjenično stanje i ukidbeno rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Vijeće je, sukladno odredbi čl. 341. ZKP, usvojilo prijedlog ŽDO iz Osijeka, te mu odobrilo primjereni rok za usklađenje optužnice s utvrđenim činjeničnim stanjem.

Novo ročište za glavnu raspravu zakazano je za dan **2. lipnja 2011. godine u 9,00 sati.**

2. lipnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović iz Centra za mir iz Osijeka, Đuro Ivković iz Ureda OEES-a u Zagrebu

U nastavku dokaznog postupka optuženicima i njihovim braniteljima uručena je izmijenjena optužnica ŽDO iz Osijeka.

Predsjednik vijeća izvijestio je nazočne stranke i sudionike postupka da je ŽDO iz Osijeka, dana 1.6.2011. godine, uz dostavljenu izmijenjenu optužnicu predložilo da se dokazni postupak dopuni uključivanjem u dokaze i čitanjem:

- zapisnik MKSJ od 23. i 24. 05. 1996. g. o izjavi svj. Milke Bunčić, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 23. i 24. 05. 1996. g. o izjavi svj. Milke Bunčić
- zapisnik MKSJ do 21. i 22. 05. 1996. g. o izjavi svj. Mije Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 21. i 22. 05. 1996. g. o izjavi svj. Mije Krajnovića
- zapisnik MKSJ od 22. i 23. 05.1996. g. o izjavi svj. Jove Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 22. i 23. 05. 1996. g. o izjavi svj. Jove Krajnovića

ŽDO iz Osijeka nadalje je predložilo da se u dokaze uvedu i pročitaju:

- izdvojeni dijelovi iskaza svj. Milke Bunčić sa zapisnika danog pred Županijskim sudom u Požegi danog putem video linka dana 12. veljače 2009. godine, koji su izdvojeni iz spisa Rješenjem Predsjednika vijeća Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14. 12. 2010. g.
- izdvojeni dijelovi iskaza svj. Mije Krajnovića sa zapisnika danog pred Županijskim sudom u Požegi danog putem video linka dana 9. prosinca 2008. godine, koji su

izdvojeni iz spisa Rješenjem Predsjednika vijeća Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14. 12. 2010. g.

- iskaz svj. Mije Krajnovića dan na zapisnik pred Opštinskim sudom u Aleksincu dana 13. 07. 1994. g., u spisu br. Kri-35/94
- iskaz svj. Jove Krajnovića dan na zapisnik o saslušanju svjedoka pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 1. 6. 1998. g., u spisu br. Kri-858/98
- iskaz svj. Milke Bunčić dan pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 24. 9. 1996. g., u spisu br. Kri-1200/96

Nakon konzultacija **ispred braniteljskog tima svih optuženika, branitelj opt. Pavla Vančaša, odvjetnik Željko Damjanac** je predložio da Sud svim braniteljima da primjereni rok kako bi mogli proučiti dokazne prijedloge ŽDO iz Osijeka, očitovati se o predloženim dokazima i izmijenjenoj optuženici.

Predsjednik vijeća odredio je prekid glavne rasprave radi pripreme branitelja svih optuženika.

Glavna rasprava se nastavlja dana 7., 8., 9. i 10. lipnja 2011. godine u 9.00 sati.

7. lipnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović iz Centra za mir iz Osijeka, Đuro Ivković iz Ureda OEES-a u Zagrebu, supruga opt. Davora Šimića

U nastavku dokaznog postupka branitelji optuženih Pavla Vančaša, Ivica Poletta i Antuna Ivezića predali su u spis svoje pismeno očitovanje na dokazne prijedloge ŽDO iz Osijeka.

Braniteljica opt. Damira Kufnera je izjavila da se protivi dokaznim prijedlozima ŽDO iz Osijeka za uvođenje u spis dokaza koji su u ovom postupku pravomoćnim rješenjem odvog Suda izdvojeni iz spisa kao nezakoniti dokazi. Rekla je da bi uvođenjem tih dokaza ponovo u spis optuženicima bilo povrijeđeno pravo na obranu i pravo na pravično suđenje. Izdvajanjem iz spisa već je jednom odlučeno o tim dokazima i ne može se ponovo odlučivati.

Branitelj opt. Davora Šimića suglasan je s očitovanjem branitelja ostalih optuženika o dokaznim prijedlozima ŽDO iz Osijeka. Protivi se izvođenju rečenih dokaza i stoga što bi se nezakoniti dokazi mogli izvoditi samo ukoliko bi oni bili *in favorem* optuženika, odnosno ako bi išli u prilog obranama optuženika.

Branitelj opt. Pavla Vančaša osim što se pismeno očitovao o dokaznim prijedlozima ŽDO iz Osijeka rekao je da procesno nije dopušteno jednom izdvojeni nezakoniti dokaz uvesti ponovo u dokaze, jer bi se time narušilo temeljno pravo optuženika na pravično suđenje.

Branitelj opt. Tomice Poletta ostao je kod svog pismenog očitovanja, te je dodao da se u konkretnom predmetu radi o *res iudicata*, da bi uvođenjem ovih dokaza ponovo u kazneni postupak bilo povrijeđeno načelo pravne sigurnosti.

Braniteljica opt. Željka Tutića u cijelosti je suglasna s očitovanjima ostalih branitelja, protivi se dokaznim prijedlozima ŽDO iz Osijeka i smatra da Sud poznaje pravo i odmah je mogao odbiti takav dokazni prijedlog.

Branitelji opt. Antuna Ivezića pismeno su se očitovali o dokaznim prijedlozima ŽDO iz Osijeka, ostaju kod svoga očitovanja od 6. lipnja 2011. godine.

Nakon vijećanja **Vijeće za ratne zločine** je donijelo Rješenje kojim su,

Pod I temeljem čl. 322. st. 4. t. 1. ZKP odbijeni kao nedopušteni prijedlozi ŽDO iz Osijeka da se čitaju:

- zapisnik MKSJ od 23. i 24.05.1996. o izjavi svj. Milke Bunčić, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 23. i 24.05.1996. o izjavi svj. Milke Bunčić
- zapisnik MKSJ od 21. i 22.05.1996. o izjavi svj. Mije Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 21. i 22.05.1996. o izjavi svj. Mije Krajnovića
- zapisnik MKSJ od 22. i 23. 05.1996. o izjavi svj. Jove Krajnovića, te ovjereni prijevod zapisnika MKSJ od 22. i 23.05.1996. o izjavi svj. Jove Krajnovića
- izdvojeni dijelovi iskaza svj. Milke Bunčić sa zapisnika danog pred Županijskim sudom u Požegi putem video linka dana 12. veljače 2009. godine, a koji su izdvojeni iz spisa Rješenjem Predsjednika vijeća Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14.12.2010.
- izdvojeni dijelovi iskaza svj. Mije Krajnovića sa zapisnika danog pred Županijskim sudom u Požegi putem video linka dana 9. prosinca 2008. godine, a koji su izdvojeni iz spisa Rješenjem Predsjednika vijeća Županijskog suda u Osijeku na glavnoj raspravi od 14. 12.2010.
- iskaz svj. Mije Krajnovića dan na zapisnik pred Opštinskim sudom u Aleksincu dana 13.07.1994., u spisu br. Kri-35/94
- iskaz svj. Jove Krajnovića dan na zapisnik o saslušanju svjedoka pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 1.6.1998., u spisu br. Kri-858/98
- iskaz svj. Milke Bunčić dan pred sucem Okružnog suda u Beogradu dana 24.9.1996., u spisu br. Kri-1200/96

Budući da se na navedenim iskazima – zapisnicima o ispitivanju svjedoka zabilježenim od istražitelja Tužiteljstva MKSJ ne može temeljiti sudska odluka, jer su ti dokazi izdvojeni iz spisa kao nezakoniti dokazi i zatvoreni u kovertu i predani istražnom sucu na čuvanje.

Pod II Temeljem čl. 33. st. 2. u vezi s čl. 78. ZKP izdvojeni su iz spisa dopis od 19.9.2007. godine sa zapisnikom o ispitivanju svj. Mije Krajnovića pred Opštinskim sudom u Aleksincu 13. srpnja 1994.; zapisnik o ispitivanju svj. Milke Bunčić pred Okružnim sudom u Beogradu 24.9.1996.; zapisnik o ispitivanju svj. Živka Aleksića pred Osnovnim sudom u Banja Luci 8.5.1997.; zapisnik o ispitivanju svj. Jove Krajnovića pred Okružnim sudom u Beogradu 1.6.1998.

jer se na tim dokazima ne može temeljiti sudska odluka budući nisu pribavljeni na zakonom propisani način, u spisu nisu priloženi u obliku izvornika tako da ovaj Sud ne može provjeriti njihovu autentičnost.

Protiv točke II ovoga Rješenja stranke nemaju pravo posebne žalbe.

Optuženici se nisu izjašnjavali o izmijenjenoj optužnici br. K-DO-48/10 od 31. svibnja 2011. godine, koju je na prošloj raspravi održanoj 2. lipnja 2011. godine Zamjenik ŽDO iz Osijeka dostavio i koja je bila uručena optuženicima i njihovim braniteljima.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka predložio je prekid rasprave do 8. lipnja 2011. godine kako bi izmijenio optužni akt.

Glavna rasprava se nastavlja dana 8. lipnja 2011. godine u 9.30 sati.

8. lipnja 2011. godine – nastavak dokaznog postupka, završne riječi stranaka i sudionika postupka

Postupak su pratili: Veselinka Kastratović i Miren Špek iz Centra za mir iz Osijeka, Đuro Ivković iz Ureda OESS-a u Zagrebu, predstavnik braniteljske udruge iz Pakraca

U nastavku dokaznog postupka Zamjenik ŽDO iz Osijeka rekao je da je Državno odvjetništvo izvršilo procjenu i analizu svih izvedenih dokaza i utvrđenih činjenica, te i dalje ostaje kod optužnog akta izmijenjenog 31. svibnja 2011. godine.

Na raspravi održanoj dana 2. lipnja 2011. godine optuženicima i njihovim braniteljima uručena je izmijenjena optužnica. Stoga su se optuženici, suglasno odredbi čl. 320. st. 3. ZKP²⁴, očitovali o izmjeni optužnice.

Svi optuženici su se izjasnili da su razumjeli izmijenjenu optužnicu, da se ne smatraju krivima te da u cijelosti ostaju kod obrane iznesene tijekom dokaznog postupka i da istoj nemaju ništa za dodati.

²⁴ Čl. 320. st. 3. ZKP (NN 110/1997)

(1) Nakon što je optužnica, privatna tužba ili optužni prijedlog pročitana ili je usmeno izložen njihov sadržaj, predsjednik vijeća upitao će optuženika je li razumio optužbu. Ako se predsjednik vijeća uvjeri da optuženik nije razumio optužbu, ponovno će mu izložiti njezin sadržaj na način na koji je optuženik može najlakše razumjeti.

(2) Predsjednik vijeća najprije će optuženika poučiti prema odredbi članka 4, a ako nema branitelja, i prema odredbi članka 5. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Nakon toga ispitat će se optuženik o tome kakav stav zauzima prema svakoj točki optužbe. Po potrebi sud može prekinuti raspravu i za to ispitivanje zakazati posebno ročište.

(4) Ako se optuženik očituje da se u odnosu na sve točke optužbe smatra krivim, predsjednik vijeća uputit će ga da se može očitovati i o svim okolnostima koje ga terete te iznijeti sve činjenice koje mu idu u korist. Nakon toga optuženiku se mogu postavljati pitanja. Pitanja prvi postavlja tužitelj, a zatim branitelj. Nakon njih predsjednik vijeća i članovi vijeća mogu postavljati pitanja okrivljeniku zbog otklanjanja praznina, proturječnosti ili nejasnoća u iskazu. Oštećenik, zakonski zastupnik, punomoćnik, suoptuženici i vještaci mogu neposredno optuženiku postavljati pitanja uz odobrenje predsjednika vijeća.

(5) Predsjednik vijeća će zabraniti pitanje ili odgovor na već postavljeno pitanje ako je ono nedopušteno (članak 226.) ili se ne odnosi na predmet. Ako predsjednik vijeća zabrani postavljanje određenog pitanja ili davanje odgovora stranke mogu zahtijevati da o tome odluči vijeće.

(6) Izjava optuženika prema odredbi stavka 4. ovoga članka, ne oslobađa sud dužnosti da izvodi i druge dokaze. Optuženik koji nema branitelja može tu izjavu opozvati do početka dokaznog postupka. Ako je optuženikovo priznanje na glavnoj raspravi potpuno i sukladno prije izvedenim dokazima, sud će u dokaznom postupku izvesti samo one dokaze koji se odnose na odluku o kazni.

(7) Ako se optuženik očituje da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim, postupak se nastavlja izvođenjem dokaza.

Izvršen je uvid u izvratke iz kaznene i prekršajne evidencije za sve optuženike, novih dokaznih prijedloga stranke ni sudionici postupka nisu imali.

Nakon toga dokazni postupak je završen.

Završni govori stranaka:

Zamjenici ŽDO iz Osijeka u zajedničkom završnom govoru rekli su da je na nesumnjiv način dokazano da su optuženici Damir Kufner, Pavao Vančaš, Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić počinili kaznena djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, da je opt. Davor Šimić počinio kazneno djelo protupravnog lišenja slobode iz čl. 46. st. 4. KZ RH.

U ovom postupku trebalo je odgovoriti na nekoliko pitanja: poimenično navesti civile koji su odvedeni i zatočeni u Ribarskoj kolibi u Marinom Selu; kako je bilo postupanje prema tim zatočenim civilima, tko su počinitelji navedenih kaznenih djela prema tim zatočenim civilima.

Zamjenica je rekla da je iz sela Kip od 13. do 16. studenoga 1991. godine odvedeno 14 osoba, pod sumnjom da posjeduju oružje. O njihovu odvođenju, tijekom dokaznog postupka provedenog na Županijskom sudu u Požegi i Županijskom sudu u Osijeku, iskazivali su Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, supruge i kćerke odvedenih civila. Osim njih, o odvođenju civila iskazivali su vojnici koji su ih odveli u Marilo Selo – Goran Paurić, Damir Ćiro Jirasek, Zlatko Adžijević. Prvo odvođenje bilo je 13. studenoga 1991. godine, kada su odvedena 3 civila, koje su pripadnici VP zatekli u kopanju rovova. Svjedok Damir Ćiro Jirasek u svojim pet iskaza tijekom cjelokupnog postupka iskazivao je da je te mještane dovezao u bazu VP u Marinom Selu. Rekao je da se sjeća da su taj puta u bazi u Marinom Selu bili Živko Kosijer i osoba nadimkom „Dida“. Isti svjedok je rekao da je u bazi u Marinom selu dobivao popise osoba čije kuće treba pregledati i da je kuće u Kipu pregledavao 2 ili 3 puta, odnosno 3 ili 4 puta. Damir Jirasek je rekao da je dana 15. studenoga 1991. godine, kada su u bazu u Marinom Selu dovedeni Jovo i Mijo Krajnović, u bazi vidio Vladu Vinklera, Antuna Ivezića, Tomicu Poletta i Željka Tutuća.

Nadalje, **Zamjenica** je rekla da je iz sela Klise od 12. do 15. studenoga 1991. godine, u bazu VP u Marinom Selu odvedeno 8 civila, iz Pakračkih Batinjana je doveden jedan civil. Iz Klise je zadnja odvedena Milka Bunčić. Pojasnila je da se civili iz Klise i Kipa međusobno nisu poznavali, jer su ta mjesta udaljena 40-tak km, te da su preživjeli zamijenili imena i prezimena. Tako je osoba imenom Savo Gojković u stvari Savo Maksimović. Tužiteljstvo je ovaj podatak utvrdilo na temelju popisa stanovništva iz toga vremena. Civilni iz Klise dovedeni su u bazu Vojne policije, prema iskazima svjedoka Zdravka Novokmeta, Marijana Poletta i Josipa Komljenovića, koji su civile dovezli, rekli su da su zapovijed za dovođenje civila dobili iz Donje Obriježi. Svjedoci Franjo Hadžim (zapovjednik 1. voda 1. satnije pri 76. samostalnom bataljunu) i Marko Lujić, pripadnik te postrojbe, rekli su da misle da je zapovijed za civile iz Klise stigla iz Donje Obriježi. Svjedok Milan Štrbac iskazao je da su on, supruga i sin, pripadnik HV, bili odvedeni u bazu u VP u Marinom Selu u studenome 1991. godine. Suprugu i sina odveli su u motel na kat, a on je trebao ići u podrum. Obratio mu se Eki, pričao sa njim i nakon što je saznao da poznaje bliskog srodnika Milana Štrbca govori mu da on ne pripada tu. Nakon toga odvoze ih kod jedne obitelji u Pakračku Poljanu, gdje su se smjestili. O odvođenju članova obitelji Milana Štrbca iskazivala je svjedokinja Nada Žestić, kod koje je ostala mlt. kćerka Milana Štrbca, koju vojnici koji su odveli Milana, suprugu i sina, nisu vidjeli. Svjedokinja Nada Žestić je iskazala da se kritični događaj zbio 14. studenoga 1991. godine, što dokazuje da je Željko Tutić Eki toga dana bio u bazi VP u Marinom Selu.

Na pitanje tko je bio od pripadnika voda VP u Marinom Selu, **Zamjenica** je rekla da je Krizni štab Pakrac u listopadu 1991. godine donio odluku, po preporuci vojnika nadimkom „Gadafi“, državljanina Libije i Hrvatske, da osnuje jedan vod VP. Rekla je da vod VP po funkciji osniva pripadnik SIS-a Damir Kufner. Baza voda, po preporuci Gadafija, je u Ribarskoj kolibi u Marinom Selu. Prema popisu, koji kao dokaz priliježe spisu, vod krajem listopada 1991. godine ima 24 pripadnika. O Štabu TO Pakrac, odluci za osnivanje voda VP iskazivali su svjedoci Duško Kliček i Želko Špelić. Svjedoci Klasnić i Andrić iskazali su da su o osnivanju toga voda saznali kasnije.

Svjedok Miroslav Jerzerčić u svom iskazu iz istrage reko je da je krajem listopada ili početkom studenoga 1991. godine vod VP osnovao Damir Kufner. Svjedok Zdravko Heged u istrazi je iskazao da je prirodno da vod VP osniva pripadnik SIS-a, koji poznaje borce, prilike. Svjedok Vlado Vinker je rekao da je čuo da je zapovjednik voda VP Damir Kufner. Svjedok Pleša je iskazao da misli da je zapovjednik voda VP bio Damir Kufner, potom Davor Šimić, pa Gojko Brzica. Svjedok Gojko Brzica je iskazao da ga je u vod uputio Damir Kufner, da ga je u bazi VP u Marinom Selu dočekaio Damir Kufner. Svjedok Damir Ćiro Jirasek u svojim iskazima tvrdi da mu je zapovjednik bio Damir Kufner. Opt. Davor Šimić je rekao da mu je Damir Kufner rekao da bi on (optuženik) mogao biti zapovjednik voda VP, jer ima završenu Školu rezervnih oficira. Svjedokinja Sandra Grbešić, inače svjedokinja obrane u postupku pred Županijskim sudom u Požegi, iskazivala je da je opt. Damira Kufnera vidjela u uniformi s bijelim opasačem.

U odnosu na ubijene civile **Zamjenica** je rekla da je utvrđeno da su civili bili mučeni. Pronađeno je 7 tijela. Svjedoci oštećenici Jovo i Mijo Krajnović iskazali su da su 4 tijela sahranili u ribnjacima, pokazali su mjesta, no, zbog prisutnosti vode i poplave tijela nisu nađena na tom mjestu nakon 16 godina.

U odnosu na to što se događalo u bazi VP u Marinom Selu **Zamjenica** je rekla da je dana 18. studenoga 1991. godine kćerka i sestra Mije i Jove Krajnovića bila kod Nikole Ivkanca u policiji u Daruvaru i prijavila nestanak oca i brata. Svjedok Nikola Ivkanec je iskazivao da je Guberović, zapovjednik VP iz Daruvara već 19. studenoga 1991. godine saznao gdje se Mijo i Jovo Krajnović nalaze i tko ih je odveo iz sela. Već 19. studenoga 1991. godine Damir Ćiro Jirasek dolazi u Daruvar, gdje daje iskaz, koji je zabilježen. Nakon toga, o čemu u više svojih iskaza govori svjedok Damir Ćiro Jirasek, on odlazi kod Damira Kufnera razriješiti dilemu zbog čega je on morao ići u Daruvar, zašto je uhićen, tko ga je prijavio. Mijo i Jovo Krajnović i Branko Stanković u Daruvar su dovezeni dana 25. studenoga 1991. godine, gdje su detaljno saslušani, sve je evidentirano, djelatnici SZUP-a su o tome sačinili bilješke. Liječnici su ih pregledali. Kod Jove Krajnovića je utvrđena povreda vilice i druge povrede, kod Mije Krajnovića su također utvrđene povrede. U bazi VP u Marinom Selu ostaje zatočeno još četvero civila (Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić) za koje se ne zna da su u bazi VP. Nakon što su 25. studenoga 1991. godine odvezeni Jovo i Mijo Krajnović i Branko Stanković preostala četiri civila izvode iz podruma Ribarske kolibe i smještaju ih u sobe u motelu, ali ti civili nisu slobodni ljudi, ne mogu otići iz baze, moraju raditi fizičke poslove. Milka Bunčić nije tijekom zatočenja u podrumu tučena, ali je gledala i slušala sve što se događa. Uslijed toga je doživjela traume.

Zamjenik ŽDO iz Osijeka rekao je da se opt. Damiru Kufneru stavlja na teret počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st.1. OKZ RH. Rekao je da je tijekom dokaznog postupka, iz izvedenih dokaza, dokazano da je opt. Damir Kufner bio stvarni zapovjednik voda VP, da je znao da se u bazi VP u Marinom Selu nalaze zarobljeni civili od kojih su neki mučeni, zlostavljani, potom ubijeni. Optuženik to nije spriječio, nije zaštitio civile. Svjedok Damir Ćiro Jirasek u svojim pet iskaza danih tijekom ovog kaznenog postupka uporno tvrdi da mu je zapovjednik Damir Kufner. Rekao je da vojnik nadimkom „Gadafi“ nije bio zapovjednik voda VP bez obzira što se na njegovu inicijativu taj vod osniva. To se zaključuje iz činjenice da se on u kritično vrijeme nalazi na ratištu kod Lipika, gdje je bila teška situacija. Logično bi bilo da pripadnici voda kome je on zapovjednik ne sjede u bazi u Marinom Selu već da ih on rasporedi na ratište kod Lipika, a što se u konkretnom slučaju nije dogodilo, jer im on nije bio zapovjednik. Konačno, Gadafi pogiba 28. studenoga 1991. godine kod Lipika.

U odnosu na opt. Davora Šimića **Zamjenik** je rekao da je optuženik prvobitnom optužnicom bio terećen za počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civila iz čl. 120. st. 1. OKZ RH. Tužiteljstvo je izvršilo prosudbu izvedenih dokaza te je utvrdilo da su u vrijeme dok je opt. Davor Šimić bio zapovjednik Voda VP u Marinom Selu, zatočeni civili radili na čišćenju cipela, cijepanju drva,... Kao zapovjednik voda VP optuženik je znao da se radi o civilima koji su u bazi VP, nije poduzeo ništa da bi se te civile oslobodilo. Civilne osobe nisu u ingerenciji VP. Opt. Davor Šimić u bazi VP, čiji je zapovjednik, u kritično vrijeme ima četiri civila. Njegova dužnost je bila civile predati civilnoj policiji i prijaviti ih Crvenom križu, a optuženik to nije učinio. Stoga Tužiteljstvo smatra da su se u radnjama optuženika ostvarila bitna obilježja kaznenog djela protupravnog lišenja slobode iz čl. 46. st. 4. KZ RH.

Zamjenica ŽDO iz Osijeka je rekla da smatra da su neposredni počinitelji optuženici Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić, o kojima u svojim iskazima govore preživjeli oštećenici Mijo i Jovo Krajnović i Milka Bunčić. Tako su Mijo i Jovo Krajnović iskazivali imena Eki, Poletto, Ante Andrijato, Vlado Kec, Drago. Oni ta imena čitaju po vratima soba, gdje su ih upisali oni koji su se koristili tim sobama. Svjedok Jovo Krajnović prepoznao je opt. Tomicu Poletta, a opisuje ga i Milka Bunčić. Na popisu pripadnika voda VP pri 76. samostalnom bataljunu postoji samo Tomica Poletto. Iako je to prezime često u kraju odakle je optuženik, popis pripadnika Voda VP sadrži podatak samo o ovom optuženiku. Nadimak „Eki“ spominje u svom iskazu svjedok Milan Štrbac, a on je u bazi Voda VP u Marinom Selu 14. studenoga 1991. godine. Opt. Željka Tutića kao osobu nadimkom „Eki“ prepoznaje i pokazuje u sudnici, tijekom dokaznog postupka pred Županijskim sudom u Osijeku, svjedok Jovo Krajnović. Isti svjedok je o Ekiju govorio i u dijelu iskaza kada iskazuje o zlostavljanju oštećenika Mije Danojevića. Svjedok Damir Ćiro Jirasek iskazuje da je pred podrumom motela Ribarska koliba u Marinom Selu (baza VP u Marinom Selu), dana 15. studenoga 1991. godine, vidio Antuna Ivezića Braju, Tutića, Vinklera i Poletta.

Zamjenica je rekla da su preživjeli oštećenici iskazivali detaljno o mučenjima i zlostavljanjima civila u podrumu Ribarske kolibe. Rekla je da je opt. Antun Ivezić radio najmonstruoznije stvari, da je zarobljenim civilima sjekao uši, naredio Miji Krajnoviću da guta odsječeno uho. Na popisu pripadnika Voda VP jedini Ivezić je opt. Antun Ivezić. Svjedok Mijo Krajnović u svom iskazu je spominjao nadimak „Andrijata“. Objasnio je da je u Dalitu sa njim radila jedna osoba imenom Andrijato, za koga je čuo da je stric Antuna Ivezića. Svjedok Damir Ćiro Jirasek, u vrijeme kada nije znao da će se protiv konkretnih optuženika provesti postupak, u svom iskazu navodi da su 15. studenoga 1991. godine, u bazi voda VP Antun Ivezić, Vlado Vinkler, Željko Tutić, Tomica Poletto. O nadimcima optuženika govore i svjedoci pripadnici HV i voda VP.

U odnosu na opt. Pavla Vancaša **Zamjenica** je rekla da se optuženiku stavlja na teret da je tukao Milku Bunčić i zlostavljao dva zarobljenika. Rekla je da ostaje za ocijeniti predstavlja li zlostavljanje Milke Bunčić kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Tužiteljstvo smatra da zlostavljanje Milke Bunčić ostvaruje sva bitna obilježja toga djela. Milka Bunčić preživjela je traumu gledajući i slušajući sve ono što se događalo sa zarobljenim civilima u Marinom Selu. Osim toga, nakon što je krajem veljače 1992. godine pokušala pobjeći, kada je vraćena u bazu VP u Marinom Selu, tučena je palicom po leđima.

Zamjenica je na kraju rekla da smatra da je tijekom dokaznog postupka dokazano da su svi optuženici počinili kaznena djela koja im se optužnicom stavljaju na teret. Stoga je predložila da ih se proglašuje krivima i osudi po zakonu. Predložila je da se pri odmjerenju kazne uzme u obzir mladost opt. Antuna Ivezića, dob ostalih optuženika i njihova ranija neosuđivanost.

Na kraju svoga završnog govora **Zamjenica ŽDO iz Osijeka** je rekla da se žrtvama više nitko ne bavi, a žrtve civila iz Marinog Sela ubijeni su na monstruozi način. Pitala je čime su te žrtve zaslužile takvu patnju. Na posmrtnim ostacima pronađenih tijela vidljive su bile povrede koje su zadobili. Žrtve su utvrđene, daktiloskopirane su. Pri odmjerenju kazne treba uzeti u obzir monstruozi zločin koji nije otkriven samo zato što je netko zakazao. Rekla je da je svjedok Nikola Ivkanec pošteno odradio svoj posao policajca, no, u Bjelovaru je tajila savjest.

Svoj završni govor Zamjenici ŽDO iz Osijeka priložili su u pismenom obliku u spis.

Braniteljica opt. Damira Kufnera rekla je da ostaje kod završne riječi koju je pred Županijskim sudom u Požegi dao njezin kolega odvjetnik Jovan Doneski. *Svoj završni govor Braniteljica je priložila u pismenom obliku u spis.*

Braniteljica je rekla da se njezinog branjenika izmijenjenom optužnicom tereti da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civila s osnova zapovjedne odgovornosti zapovjednika voda VP da nije poduzeo radnje kojima bi spriječio počinjenje kaznenog djela. Da bi netko doista bio odgovoran za počinjenje kaznenih djela s osnova zapovjedne odgovornosti u ovom kaznenom postupku je trebalo utvrditi tko je bio stvarni zapovjednik voda VP, koje su bile zapovjedne ovlasti, da su počinjene protupravnosti i znanje zapovjednika o tim protupravnostima.

Braniteljica smatra da ništa od navedenog tijekom dokaznog postupka nije dokazano. Jedinu zapovijed koju je Damir Kufner izdao Damiru Ćiri Jiraseku bila je da skine bijele oprtače bivše JNA i stavi bijeli opasač. O tome je vrlo jasno tijekom ovog dokaznog postupka iskazao svjedok Damir Ćiro

Jirasek za koga predstavnici Tužiteljstva drže da je krunski svjedok. Isti svjedok je rekao da je nakon uhićenja pitao Damira Kufnera zašto ga je prijavio. Isti svjedok je iskazao da je Damira Kufnera u kritično vrijeme vidio tri puta (kada mu je optuženik naložio da skine oprtače i stavi opasač, drugi put u Kipu prije akcije i da ne zna što je tamo radio, i treći put kada je svjedok išao pitati optuženika zašto ga je prijavio).

Braniteljica je detaljno analizirala iskaze svjedoka Damira Ćire Jiraseka. Rekla je da je taj svjedok u svojim 5 iskaza rekao da je on smatrao Damira Kufnera svojim zapovjednikom. Rekla je da je svjedok Damir Ćiro Jirasek nekredibilan, da je mijenjao iskaz. Niti jedan od saslušanih svjedoka nije potvrdio iskaz svjedoka Damira Ćire Jiraseka. O onome što su iskazivali vezano za Damira Kufnera svjedoci su čuli od Damira Ćire Jiraseka. Prema tome radi se o posrednim i naknadnim saznanjima. Osim svjedoka Damira Ćire Jiraseka nitko drugih od svjedoka Damira Kufnera ne navodi kao zapovjednika voda VP iz Marinog Sela. Sve glasine koje su krenule vezane za njezina branjenika krenule su od Damira Ćire Jiraseka koji je u zavadi sa Damirom Kufnerom, jer misli da ga je Damir Kufner prijavio. Navedeni svjedok je osoba koja ima problem s alkoholom, konačno i liječen je.

Braniteljica je rekla da bi se utvrdila odgovornost u kaznenom postupku treba utvrdi stvarne stvari. Iz iskaza saslušanih svjedoka dokazano je da je njezin branjenik u kritično vrijeme bio u Zagrebu i nije imao nikakvih informacija o zatočenju, zlostavljanju i ubijanju civila u bazi VP u Marinom Selu. Prvu informaciju je čuo telefonom i odmah je proslijedio svome nadređenom u Bjelovar. Odmah nakon toga izvršena je interna istruga koja na žalost nije dala rezultate. Istragu o kritičnom događaju radili su i SIS i SZUP, o svemu je sačinjena dokumentacija koje danas nema. Vojnike koji su bili na punktovima nitko ne pita o tome što se dogodilo u Klisi. Ovaj postupak svodi se na osvetu Damira Ćire Jiraseka prema Damiru Kufneru. Činjenica da je njezin branjenik pomagao u odabiru ljudi za vod VP ne znači da je bio zapovjednik toga voda. Osvrćući se na tvrdnju Tužiteljstva da je svjedokinja Sandra Grbešić govorila o njezinu branjeniku, rekla je da je svjedokinja iskazala da je Damira Kufnera vidjela u uniformi.

Braniteljica je rekla da ne postoji pisana dokumentacija o tome da je njezin branjenik bio zapovjednik voda VP. Ona je u spis priložila izvješća koja je u kritično vrijeme sačinio njezin branjenik i slao svojim nadređenima u Bjelovar. Iz tih izvješća vidi se da on nije zapovjednik toga voda.

Braniteljica je naglasila da je njezin branjenik bio izuzetno osjetljiv na nezakonitosti, a kako se radilo o kritičnom vremenu u kome je bilo vrlo teško raditi profesionalno posao koji je Damir Kufner radio. Osoba koja je precizna, osjetljiva na nezakonitost, ne bi tolerirala i nereagirala na nezakonitosti, zlostavljanja, mučenja.

Braniteljica je rekla da tijekom dokaznog postupka nije dokazano tko je bio zapovjednik voda VP. Dokazano je da je u kritično vrijeme bio u Zagrebu. Nitko ga o zločinima nije izvještavao, a kada je dobio prvu informaciju o tome je odmah izvijestio sebi nadređene. Tijekom ovog dokaznog postupka nije izveden niti jedan dokaz koji bi potvrdio da je njezin branjenik počinio kazneno djelo koje mu se izmijenjenom optuženicom stavlja na teret. Stoga je predložila da se njezin branjenik oslobodi od odgovornosti.

Opt. Damir Kufner pridružio se završnom govoru svoje Braniteljice. Rekao je da je teško slušati sve ove godine za što ga Tužiteljstvo tereti. Istakao je da svjedokinja Milka Bunčić, koja je u Marinom selu bila 5 mjeseci, nije imala niti jedan razlog štiti ga, ali je činjenica da ga ona u svom niti jednom iskazu ne spominje i ne govori da je on zapovjednik voda VP.

Branitelj opt. Davora Šimića u svom završnom govoru je rekao da se taj postupak koji je pokrenut protiv njegovog branjenika vodio 1991. godine ili 2001. godine, on bi izvršio analizu izvedenih dokaza. No, postupak je pokrenut i vođen 2007. godine, a izmijenjenom optuženicom njegova branjenika se tereti za počinjenje kaznenog djela za koje je nastupila zastara kaznenog progona. Stoga on neće, a to nisu smjeli učiniti ni Zamjenici ŽDO iz Osijeka, zbog procesne zapreke ulaziti u meritum događanja koja je predmet ovoga kaznenog postupka. I pored toga mora istaći da je njegov branjenik u kritično vrijeme bio mladi vojni policajac. Poduzeo je sve radnje koje je u tome trenutku mogao poduzeti. Kada je preuzeo zapovjedništvo nad vodom VP u Marinom Selu, o osobama

koje je zatekao u bazi VP u Marinom Selu izvijestio je svoje nadređene Beljana i Hegeda. O daljnjem postupanju sa civilima odluku su trebali donijeti njegovi nadređeni.

Imajući u vidu da je nastupila zastara kaznenog progona za djelo za koje se tereti njegov branjenik, predložio je da Sud donese odbijajuću presudu.

Svoj završni govor Branitelj je priložio u pismenom obliku u spis.

Opt. Davor Šimić pridružio se završnom govoru svoga Branitelja.

Branitelj opt. Pavla Vancaša u svom završnom govoru je rekao da se njegovu branjeniku stavlja na teret da je „zatočenicu u logoru“ Milku Bunčić izudarao rukama i palicom po glavi i tijelu, te zatočene civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića udarao palicom i rukama po tijelu. Branitelj je rekao da tijekom dokaznog postupka nije izveden niti jedan dokaz iz koga bi bilo dokazano da je njegov branjenik počinio djelo koje mu se izmijenjenom optužnicom stavlja na teret.

Branitelj je rekao da se u svom završnom govoru neće osvrutati na dijelove činjeničnog opisa u kojima se govori o drugim osobama u tom opisu, a s obzirom na provedene dokaze. U odnosu na Milku Bunčić, Branitelj je rekao da je njegov branjenik i prije nego što je oštećenica iskazivala o događajima u Marinom Selu i nije znao što će oštećenica iskazivati, priznao da ju je dva puta ošamario. Zbog toga čina iskazao je svoje žaljenje i kajanje. Njegovo priznanje u bitnome se ne razlikuje od radnji koje je u svom iskazu opisala oštećenica. Te se radnje ni u kom slučaju ne mogu opisati kao teško zlostavljanje oštećenice, a niti oštećenica u svom iskazu o tome ne govori. Ne postoji niti bilo kakav dokaz da je Milka Bunčić nakon postupanja njegova branjenika zadobila kritične zgode bilo kakvu povredu. Da ni Tužiteljstvo ne smatra da je njegov branjenik počinio teško zlostavljanje oštećenice vidi se i iz izmjene optužbe u odnosu na opt. Davora Šimića. Tužiteljstvo je radnje i događanja prema civilima opisalo i okvalificiralo jednim potpuno drugačijim kaznenim djelom od onoga za što se tereti njegov branjenik.

Branitelj je rekao da za ostvarenje kaznenog djela za koje se tereti njegova branjenika nedostaje jedan bitan element. To je povreda tjelesnog integriteta. U konkretnom predmetu nedostaje element saznanja njegovog branjenika da je Milka Bunčić preživjela zlostavljanja, da je traumatizirana u mjesecu studenom i prosincu 1991. godine, jer ga u to vrijeme nema u Marinom Selu. Stoga njegov branjenik nije mogao dodatno traumatizirati oštećenicu, jer o tome nema nikakve svijesti. To potvrđuje i svjedokinja Milka Bunčić, koja je iskazala da od pravoslavnog Božića 1992. godine prema civilima u bazi VP u Marinom Selu nije bilo maltretiranja, spavali su u sobama, hranili se.

Branitelj je rekao da ukupna kriminalna količina ponašanja njegova branjenika kritične zgode može ukazivati na neko drugo djelo, na zlouporabu ovlasti ili prekoračenje tih ovlasti, no da njegov branjenik za ta djela nije optužen. Imajući u vidu da nema dokaza da je njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret, Branitelj je predložio da se njegov branjenik oslobodi odgovornosti.

Svoj završni govor Branitelj je priložio u pismenom obliku u spis.

Opt. Pavao Vancaš pridružio se završnom govoru svoga branitelja.

Branitelj opt. Tomice Poletta u svom završnom govoru je rekao da tijekom dokaznog postupka nije na nedvojben način dokazano da je njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. Tijekom cjelokupnog dokaznog postupka optužba u odnosu na njegova branjenika temelji se na iskazima Jove i Mije Krajnovića, Branka Stanovića i Milke Bunčić. Svjedok Branko Stanković, koji je cijelo vrijeme bio u Marinom Selu, zatočenik, niti jednom ne govori o njegovu branitelju kao počinitelju kaznenog djela. Svjedok Jovo Krajnović samo u jednom dijelu iskazuje i spominje njegova branjenika da mu je spojio žice induktora na noge. Tijekom svoga iskaza na Županijskom sudu u Osijeku isti svjedok o tome ne iskazuje.

Branitelj je rekao da je optužnica sama po sebi nejasna i nerazumljiva u odnosu na njegova branjenika. Analizirao je točke optužnice, posebno se osvrnuo na točku 3.a. za koju je rekao da se ne vidi što Tužiteljstvo njima točno želi reći. Sve činjenice koje terete optuženika u kaznenom postupku

moraju biti dokazane. Sukus optužbe svodi se na iskaze oštećenika. Svjedok Branko Stanković je u dokaznom postupku u Požegi iskazao da ne zna počinitelje djela.

Branitelj je rekao da svjedok Jovo Krajnović nije prepoznao njegova branjenika već je rekao da misli da je to on ali nije siguran. Napomenuo je da njegova branjenika nitko prepoznatljivo ne opisuje, ne spominje ga imenom i prezimenom.

Branitelj se osvrnuo na nepostojanje subjektivnih i objektivnih pretpostavki za supočiniteljstvo, a što se njegovu branjeniku i dvojici optuženika stavlja na teret. Napomenuo je da se iz optužnice ne vidi uzročna veza između odvođenja zarobljenika i njihove smrti.

Slijedom svega rečenog **Branitelj** je predložio da se njegov branjenik u cijelosti oslobodi odgovornosti. Napomenuo je da se njegov branjenik više od tri godine nalazi u pritvoru što je izvan zakonskog roka na koji se pritvor može odrediti. Stoga je predložio da se njegova branjenika pusti iz pritvora.

Svoj završni govor Branitelj je priložio u pismenom obliku u spis.

Opt. Tomica Poletto pridružio se završnom govoru svoga branitelja.

Branitelj opt. Željka Tutića u svom završnom govoru je rekao da u cijelosti ostaje kod završnog govora danog pred Županijskim sudom u Požegi. Rekao je da tijekom dokaznog postupka nije na nedvojben način dokazano da je njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret. Naglasio je da je Tužiteljstvo svoju optužbu temeljilo na dva dokazna prijedloga: nadimak „Eki“ i iskaz svjedoka Milana Štrbca. No, nadimak „Eki“ tijekom rata na području gdje je bio njegov branjenik koristili su mnogi vojnici. Njegov branjenik koristio je nadimak „Deki“, „Bobetko“, „Švabo“, „Želja“. Brojni svjedoci koji su ispitani tijekom cjelokupnog dokaznog postupka njegova branjenika ne navode nadimkom „Eki“. Osim toga, iz iskaza svjedoka vidljivo je da je njegov branjenik u inkriminirano vrijeme sa članovima svoje obitelji bio na Krku.

Branitelj je rekao da je iskaz svjedoka Milana Štrbca, koji je iskazivao o njegovu branjeniku i kako ga je spasio od zatočeništva, vremenski neodređen. Osim toga, njegov branjenik se ne sjeća toga događaja. Stoga ne može poslužiti kao dokaz da je njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se izmijenjenom optužnicom stavlja na teret.

Slijedom svega rečenog **Branitelj** je predložio da se njegov branjenik u cijelosti oslobodi odgovornosti te da se pusti iz pritvora, u kome je već više od tri godine, dakle od zakonom predviđenog vremena za trajanje pritvora.

Svoj završni govor Branitelj je priložio u pismenom obliku u spis.

Opt. Željko Tutić pridružio se završnom govoru svoga branitelja.

Branitelj opt. Antuna Ivezića u svom završnom govoru je rekao da tijekom dokaznog postupka nije dokazano da bi njegov branjenik počinio kazneno djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret. U dokaznom postupku nije izveden niti jedan dokaz koji bi na bilo koji način povezivao Antuna Ivezića s inkriminacijama koje su predmet optužnice.

Branitelj je rekao da je optužba koja se stavlja na teret njegovu branjeniku posljedica nemušto obavljene eliminacije osoba članova voda VP, ali i čiste konstrukcije Državnog odvjetništva. Prilikom utvrđivanja identiteta njegova branjenika, u uvodu korektno se navode podaci o imenu i prezimenu njegova branjenika. No, u činjeničnom opisu koji je predmet ovoga kaznenog postupka, bez ijednog argumenta, njegov branjenik postaje Ante. Na taj način stvara se konstrukcija utemeljena na iskazima svjedoka Jove i Mije Krajnovića, koji govore o „Anti Andriatu“, osobi iz Kusonja. Navedeni svjedoci su iskazali da osobno poznaju Antu Andriata, a Mijo Krajnović je iskazao da poznaje neke članove njegove obitelji.

Branitelj je rekao da je jedan od saslušanih svjedoka imenovao osobu prezimenom Andriato a imenom Ante, za koga je rekao da se identificirao sa Antom Pavelićem. Pozivanje Tužiteljstva na popis stanovništva u kome nema prezimena Andriato je neutemeljeno, jer je iz iskaza toga svjedoka vidljivo da to prezime postoji.

Branitelj je rekao da je svjedokinja Milka Bunčić ničim izazvana iskazala o osobi Nikoli Grujiću zvanom „Braja“, na temelju čega Tužiteljstvo konstruiralo s tim nadimkom i zamjenjuje identitete.

Branitelj je rekao da nema niti jednog dokaza koji bi uputio na zaključak da je njegov branjenik počinio kazneno djelo za koje se izmijenjenom optužnicom tereti, stoga je predložio da se njegova branjenika oslobodi od optužbe te da se pusti iz pritvora.

Svoj završni govor Branitelj je priložio u pismenom obliku u spis.

Opt. Antun Ivezić pridružio se završnom govoru svoga branitelja.

Predsjednik Vijeća objavio je da je **glavna rasprava završena**.

Vijeće se povuklo na vijećanje i glasanje.

Presuda će biti objavljena dana 13. lipnja 2011. godine u 12.30 sati.